

Woningstichting Rochdale
T.a.v. ■■■■■
Bos en Lommerplein
1055 RW AMSTERDAM

VERZONDEN 13 JULI 2026

Zaaknummer : **OMG-072877/Z25-0808633**
Behandelaar : ■■■■■
DSO-nummer : **2025121500856**
Betreft : **Wijziging en aanvulling voor 'Soortmanagementplan Zaanstad (zaaknummer OMG-001576/DMS403130)'**
Locatie : **Woningbezit woningcorporaties Parteon, Rochdale en Zaanstads Volkshuisvesting (ZVH) te gemeente Zaanstad**
Aanvrager : **Stichting Parteon, Woningstichting Rochdale en Stichting Zaanstads Volkshuisvesting (ZVH)**

Geachte ■■■■■,

Op 15 december 2025 hebben wij uw verzoek namens Stichting Parteon, Woningstichting Rochdale en Stichting Zaanstads Volkshuisvesting (ZVH) ontvangen om de afgegeven ontheffing op basis van hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming met kenmerk OMG-001576/DMS403130 van 28 oktober 2024 te wijzigen en aan te vullen. Dit besluit is afgegeven voor renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden en planmatig onderhoud aan woningen van de woningcorporaties Stichting Parteon, Woningstichting Rochdale en Stichting Zaanstads Volkshuisvesting (ZVH) in de gemeente Zaanstad op grond van een soortenmanagementplan (SMP). De aanvraag heeft betrekking op een uitbreiding van de deelgebieden, aanpassingen aan de monitoringsopzet en tekstuele aanpassingen/verduidelijkingen van de SMP-documenten (deel 1 en 2).

Op grond van artikel 2.6, eerste lid, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet gelden ontheffingen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid, van de Wnb, die onherroepelijk zijn, als omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet.

De aanvraag gaat over een flora- en fauna-activiteit.

Hierbij ontvangt u het besluit op uw aanvraag. Bij het besluit horen bijlagen. Lees de bijlagen en bewaar alles goed.

Besluit

Op basis van uw aanvraag, wijzigen en vullen wij aan op grond van artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e van het Omgevingsbesluit het besluit met kenmerk OMG-001576/DMS403130 van 28 oktober 2024 voor zover het gaat om een uitbreiding van de deelgebieden, aanpassingen aan de monitoringsopzet en tekstuele aanpassingen/verduidelijkingen van de SMP-documenten (deel 1¹ en 2²).

¹ Uitvoering SMP Gebouwbewonende Soorten in Zaanstad Deel 1- Project Uitvoering en Organisatie Woningbezit Parteon, Rochdale En ZVH (Arcadis, d.d. februari 2026)

² Onderbouwing SMP Gebouwbewonende Soorten Zaanstad Deel 2 - onderzoek, soortbeschrijving, effectbeoordeling, mitigatie, monitoring en wettelijke belangen Woningcorporatie Parteon, Rochdale en ZVH (Arcadis, d.d. februari 2026)

1. Wij besluiten aan Stichting Parteon, Woningstichting Rochdale en Stichting Zaanams Volkshuisvesting (ZVH) in aanvulling op de ontheffing van 28 oktober 2024 met kenmerk OMG-001576/DMS403130, een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als genoemd in artikel 5.1, tweede lid, onder g van de Omgevingswet te verlenen voor renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden en planmatig onderhoud aan het woningbezit in deelgebieden C, D en E van de woningcorporaties Stichting Parteon, Woningstichting Rochdale en Stichting Zaanams Volkshuisvesting (ZVH) in de gemeente Zaanstad op grond van een soortenmanagementplan (SMP).

Het gaat hierbij om een omgevingsvergunning voor de volgende schadelijke handelingen en soorten:

- artikel 11.37, eerste lid, onder b van het Bal, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten en rustplaatsen of het opzettelijk wegnemen van nesten van de huismus (*Passer domesticus*), gierwaluw (*Apus apus*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en huiszwaluw (*Delichon urbicum*);
- artikel 11.46, eerste lid, onder b van het Bal, voor het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en meervleermuis (*Myotis dasycneme*);
- artikel 11.46, eerste lid, onder d van het Bal, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en meervleermuis (*Myotis dasycneme*).

Door deze aanvulling is de vergunning nu van toepassing op de woningvoorraad van woningcorporaties Stichting Parteon, Rochdale en ZVH in de deelgebieden, A, B, C, D, E en F, zoals weergegeven op de kaart in bijlage 1 bij dit besluit.

Sloop en nieuwbouw is **uitsluitend** toegestaan voor bestaande woningen en gebouwen waar renovatie geen optie meer is, de nieuwbouw een één- op – één vervanging is van de oorspronkelijke situatie en de nieuwbouw voldoet aan de normen van natuurinclusief bouwen (inclusief luchtsponw met grip). Het gaat daarbij om kleinschalige sloop-nieuwbouw en heeft alleen betrekking op maximaal 10 woningen(woningblok), bijgebouwen zoals schuren, garages, bedrijfsgebouwen en maatschappelijk vastgoed van woningcorporaties. De vergunning ziet niet toe op een uitbreiding ten op opzichte van de oorspronkelijke situatie (Als het aantal woningen of wooneenheden toeneemt, de woning- of gebouwtypologie verandert of het bebouwde perceel wordt vergroot). De (her)ontwikkeling van een gebied of wijk op nog niet bebouwde gronden valt ook **niet** onder dit besluit.

Het verwijderen van struiken, bomen en/of ruigte alsook het dempen van sloten en/of waterpartijen valt ook **niet** onder dit besluit. Onder het 'verwijderen van struiken, bomen en/of ruigte' is eveneens inbegrepen kandelaberen en snoeiwerkzaamheden die leiden tot een verlies van functie voor de (beschermde) soorten.

2. De voorschriften 1 en 8 t/m 41 en bijlagen 1 t/m 3 en 5 t/m 7 van het besluit van 28 oktober 2024 met kenmerk OMG-001576/DMS403130 komen te vervallen. Daarvoor in de plaats komen de nieuwe voorschriften 1 en 8 t/m 44 en nieuwe bijlagen 1 t/m 3.

De nieuwe voorschriften komen als volgt te luiden:

1. De vergunning wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend, uitgezonderd de 'bijzondere' verblijfplaatsen zoals benoemd in voorschriften 26 t/m 31.
8. Het gebruik, de werkwijze en maatregelen dienen uitgevoerd te worden conform het documenten "Uitvoering SMP Gebouwbewonende Soorten in Zaanstad Deel 1- Project Uitvoering en Organisatie Woningbezit Parteon, Rochdale En ZVH (Arcadis, d.d. februari 2026)" en "Onderbouwing SMP Gebouwbewonende Soorten Zaanstad Deel 2 - onderzoek, soortbeschrijving, effectbeoordeling, mitigatie, monitoring en wettelijke belangen Woningcorporatie Parteon, Rochdale en ZVH (Arcadis, d.d. februari 2026)" van SMP Zaanstad (deel 1 en 2).

De vergunninghouder dient het document voor eenieder beschikbaar te stellen.

9. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologische deskundige³ op het gebied van de soorten waarvoor de vergunning is verleend.

Gebruik van vergunning

10. De vergunninghouders mogen bij werkzaamheden aan woningen die gelegen zijn tussen- of aanliggend aan wooneenheden van Stichting Parteon, Woningstichting Rochdale en ZVH (zogenaamd 'gespikkeld bezit'⁴) ook werkzaamheden uitvoeren aan die woningen (met toestemming van de betreffende eigenaren).
11. Wanneer werkzaamheden leiden tot het verstoren van nest- en/of verblijfplaatsen, maar verblijfplaatsen intact (kunnen) blijven, dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden volgens paragraaf 4.1.1 op pagina 26 van het 'SMP-document deel 1' en paragraaf 4.2 op pagina 68 t/m 70 van het 'SMP-document deel 2'.
12. Wanneer werkzaamheden leiden tot het (tijdelijk) wegnemen van nest- en/of verblijfplaatsen of verblijfsmogelijkheden dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden volgens paragraaf 4.1.2 op pagina 27 van het 'SMP-document deel 1' en paragraaf 4.2 op pagina 70 en 71 van het 'SMP-document deel 2'.
13. De vergunninghouder dient per project een ecologisch werkprotocol in te vullen zoals beschreven in sub paragraaf 3.4.2. op pagina 24 van het document 'SMP-document deel 1'. De volgende aspecten dienen te zijn opgenomen:
- a. een afschrift van deze vergunning;
 - b. aanduiding van de locatie van de werkzaamheden binnen het SMP-plangebied;
 - c. de uit te voeren werkzaamheden;
 - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g. aantal, type en locatie van gerealiseerde permanente alternatieve verblijfplaatsen;
 - h. het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) dat door de deskundige wordt bijgehouden.
14. Op locatie dient het ecologisch logboek van de ecologische begeleiding aanwezig te zijn. Het logboek wordt bijgehouden door de ecologische deskundige. In deze rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
- a. Datum, tijdstip en locatie van controleronde(s);
 - b. Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het plangebied;
 - c. Namen van het betrokken ecologische adviesbureau;
 - d. Klimatologische omstandigheden;
 - e. Aantal, type en locatie van de gerealiseerde alternatieve verblijfplaatsen.
- De rapportage dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
15. Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden onder onderhavig SMP dient het ecologisch werkprotocol en een afschrift van de vergunning op de locatie (digitaal of schriftelijk) aanwezig te zijn. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden. Genoemde documenten dienen op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren en deze mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.

Startmelding

16. De vergunninghouder moet de start van ieder project van de werkzaamheden uiterlijk 5 werkdagen vooraf melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN). Dit moet via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

Ongeschikt maken

17. Er dient op locaties met potentiële nest- en verblijfplaatsen buiten de kwetsbare perioden voor de te verwachten of aangetoonde soorten en functies ongeschikt gemaakt te worden volgens paragraaf 4.3.2. op pagina 31, paragraaf 4.4.1 op pagina 37, tabel 7 op pagina 30 van het 'SMP-document deel 1' te worden uitgevoerd.

³ www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige

⁴ Het gaat dan om woningen in dezelfde bouwkundige eenheid welke voormalig bezit waren van de vergunninghouder(s) en/of waarin de vergunninghouders een meerderheidsbelang hebben.

- Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten.
18. Bij het ongeschikt maken is het niet toegestaan om opschuimend, zelf-expanderende en/of uithardend (vul)schuimmiddelen (zoals purschuim) te gebruiken om gaten dicht te zetten. Ook mogen geen netten of andere materialen gebruikt worden waarin soorten verstrikt kunnen raken. Het definitief afsluiten van (de toegang tot) de nest- en of verblijfplaats is enkel toegestaan op locaties waar met zekerheid door een deskundige is vastgesteld dat er geen individuen in de ruimte aanwezig zijn. Dit om te voorkomen dat beschermde soorten vastkleven of verstrikt raken in het (vul)schuim of onverhoopt opgesloten worden.
 19. Gebouwen met zomer- en/of paarverblijfplaatsen van vleermuizen dienen bij sloop ongeschikt worden gemaakt te worden met één of een combinatie van de onderstaande methodes:
 - a. met 'exclusion flaps';
 - b. door middel van tocht. Tocht dient gecreëerd te worden door meerdere gaten te maken van minimaal 30 x 30 of 50 x 50 centimeter verspreid over de muur en/of door de kopse kanten, kozijnen, boeiboorden en eventuele dakgoten te verwijderen. Het maken van tochtgaten dient met handgereedschap op de minst belastende manier voor de gewone dwergvleermuis te gebeuren. Het gebruik van grote kranen of soortgelijke machines zijn voor het ongeschikt maken niet toegestaan.
 20. Na het ongeschikt maken, maar vóór de uitvoering van andere werkzaamheden, dient het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van vogels en vleermuizen door een ecologisch deskundige. Van de controlerende dient verslaglegging plaats te vinden. De rapportage maakt onderdeel uit van dit besluit en dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Steiger (opbouw)

21. Indien woningen en/of gebouwen (nog) niet ongeschikt zijn gemaakt, is het gebruik van steigers bij de woningen alleen toegestaan wanneer wordt gewerkt volgens paragraaf 4.3.2 van het document 'SMP-document deel 2'.

Permanente alternatieve nest- en verblijfplaatsen

22. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient de projectecoloog/begeleidend ecooloog van de vergunninghouders;
 - a. te controleren of op de locatie van de werkzaamheden sprake is van de aanwezigheid van bijzondere verblijfplaatsen⁵ en de werkzaamheden mogen worden uitgevoerd onder deze vergunning;
 - b. aan de salderingsboekhouding (zie voorschrift 32) te toetsen of voldoende alternatieve nestplaatsen en/of verblijfplaatsen in (de directe omgeving van) de planlocatie aanwezig zijn. Zo niet dan dienen deze alsnog gerealiseerd te worden, met in achtneming van de voor de aangetroffen soort en verblijffunctie relevante gewenningsperiode⁶, alvorens de werkzaamheden uitgevoerd mogen worden.
23. De vergunninghouder dient er zorg voor te dragen dat de totaal genoemde aantallen permanente alternatieve verblijfplaatsen per type werkzaamheden en type bebouwing, zoals weergegeven in paragraaf 4.3.3. van het 'SMP-document deel 1' en opgenomen in bijlage 4 bij dit besluit, gedurende de werkzaamheden worden gerealiseerd.
24. Het realiseren van permanente alternatieve nest- en verblijfplaatsen wordt bepaald op basis van de taakstelling zoals beschreven in paragraaf 4.3.3 van het 'SMP-document deel 1' en het rekenvoorbeeld in paragraaf 4.4.3. van het 'SMP-document deel 2'. De aantallen zijn afhankelijk van woningtype, ingreep en actuele stand van de salderingsboekhouding.
25. Het is toegestaan om, zoals ook genoemd in paragraaf 4.3.4. van het document 'SMP-document deel 1', de voorzieningen 'te clusteren' binnen de betrokken woningen, zolang de totale mitigatietaakstelling wordt bereikt en er een ruimtelijke spreiding is van voorzieningen door het gehele projectgebied en indien er ook ter plaatse van oorspronkelijke geschikte plekken voorzieningen worden aangebracht. Hierbij wordt rekening gehouden met de ecologie van de verschillende soorten.

⁵ Onder bijzondere verblijfplaatsen waarden wordt verstaan:

- Hotspots van vogels:

- Huismus: meer dan 10 nestplaatsen;
- Spreeuw: meer dan 5 nestplaatsen;
- Gierzwaluw: meer dan 10 nestplaatsen;
- Huiszwaluw: meer dan 5 nestplaatsen;

- kraamverblijfplaatsen of massawinterverblijfplaatsen (> 10 dieren) van de gewone dwergvleermuis, en/of;

- verblijfplaatsen van de laatvlieger en meervleermuis.

⁶ <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

Clustering vindt plaats voor de soorten waarvan het bekend is dat deze in kolonies of met grotere groepen bij elkaar leven en dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten. De clustering van de permanente alternatieve nest- en verblijfplaatsen dient te voldoen aan de vereisten zoals gesteld in de meest recente versies van de kennisdocumenten.

Specifieke aanpak voor 'bijzondere' verblijfplaatsen

26. Indien werkzaamheden invloed hebben op onderstaande nest- of verblijfplaatsen dient een 'goedkeuringsverzoek tot specifieke aanpak' te worden aangevraagd bij de OD NHN.
- kraamverblijfplaatsen of massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis of verblijfplaatsen van de laatvlieger en meervleermuis.
 - Hotspots van vogels:
 - Huismus: meer dan 10 nestplaatsen;
 - Spreeuw: meer dan 5 nestplaatsen;
 - Gierzwaluw: meer dan 10 nestplaatsen;
 - Huiszwaluw: meer dan 5 nestplaatsen.
27. Het goedkeuringsverzoek, met het uitvoeringsplan 'Goedkeuring specifieke aanpak', als bedoeld in voorschrift 26 dient per project, onder vermelding van het kenmerk van deze vergunning OMG-001576, minimaal 8 weken voordat de werkzaamheden (waaronder ontmoedigen) gepland staan, aangevraagd te worden bij de OD NHN. Daarin dient duidelijk vermeld te worden dat het een uitvoeringsplan betreft met een 'Verzoek tot goedkeuring specifieke aanpak'. Het is hierbij ook mogelijk om meerdere plannen met een specifieke aanpak te bundelen bij de aanvraag.
28. Werkzaamheden als bedoeld in voorschrift 27 mogen pas worden uitgevoerd nadat het goedkeuringsbesluit is afgegeven. In dit goedkeuringsbesluit kunnen aanvullende voorschriften worden opgenomen.
29. Goedkeuringsbesluiten met bijbehorende voorschriften, zijn een aanvulling op dit besluit. In de gevallen waarin op basis van deze vergunning op onderdelen goedkeuring van de zijde van het bevoegd gezag vereist is, zijn de voorwaarden aan een dergelijke goedkeuring een aanvulling op deze vergunning.
30. Een goedkeuringsbesluit wordt binnen redelijke termijn, met een streven van 6 weken, afgegeven. Een uitzondering geldt voor goedkeuringsbesluiten die betrekking hebben op de laatvlieger, meervleermuis en massawinterverblijffuncties. Hierbij wordt ernaar gestreven om deze binnen de wettelijke termijn af te geven.
31. Bij aantasting van nest- of verblijfplaatsen, zoals genoemd in voorschrift 26, dient tevens een startmelding en eindmelding te worden gedaan. Deze meldingen dienen te voldoen aan het hieronder gestelde:
- Startmelding: minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden van het project dienen het uitvoeringsplan met specifieke aanpak (zie voorschrift 27) en minimaal de volgende punten met betrekking tot het project met de startmelding aangeleverd te worden bij het bevoegd gezag:
 - een overzicht van de aanwezige soorten, functies en verblijfplaatsen binnen en in de directe omgeving van het project;
 - een overzicht van de aanwezige beschikbare alternatieve verblijfplaatsen binnen bereik;
 - Een onderbouwing waarom de compensatie de duurzame staat van instandhouding van de soort, naar aanleiding van de ingreep, kan waarborgen.
 - het definitieve ecologisch werkprotocol met uitwerking van de specifieke aanpak met betrekking tot mitigatie en/of compensatie;
 - een overzicht van contactpersonen;
 - een totaaloverzicht van de planning.
 - Eindmelding maximaal vijf werkdagen na afronding van de werkzaamheden van het project dienen de volgende documenten met de eindmelding aangeleverd te worden bij het bevoegd gezag:
 - volledig ingevuld logboek en verslag van de uitvoering van de maatregelen;
 - indien uitgevoerde maatregelen vanaf de buitenzijde niet (goed) zichtbaar zijn: fotomateriaal van uitgevoerde maatregelen.

Sloop/nieuwbouw

32. In alle gevallen van kleinschalige sloop en nieuwbouw⁷ dient een beoordeling gemaakt te worden volgens paragraaf 6.1 op pagina 84.

⁷ Zie omschrijving onder het dictum van het besluit

De beoordeling dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren en deze mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.

Management- en administratie

33. De vergunninghouder dient een salderingsboekhouding⁸ bij te houden met een digitale interactieve kaart (bijv. een GIS-viewer). Hierin dient minimaal opgenomen te worden:
- a. de bekende verblijfplaatsen en leefgebieden (per soort) uit de nulmeting⁹;
 - b. de nieuw vastgestelde nest- en/of verblijfplaatsen (per soort) en (essentiële of functionele) leefgebieden¹⁰ (vóór 1 februari van het daaropvolgende jaar van de monitoring);
 - c. waar en welke nieuwe alternatieve nest- en/of verblijfplaatsen en leefgebieden zijn gerealiseerd;
 - d. wanneer de voorzieningen en leefgebieden uit punt c functioneel zijn, voor welke projecten deze worden ingezet als alternatieve nestlocatie of verblijfplaats;
 - e. of er sprake is van cumulatieve effecten.
- De salderingsboekhouding dient te allen tijde toegankelijk te zijn voor raadpleging door de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
34. De vergunninghouder werkt maandelijks (bij voorkeur frequenter) de (digitale) salderingsboekhouding als bedoeld in voorschrift 34 bij.
35. Alle onderzoeksresultaten dienen in de NDFF gedeeld te worden om proactief een beter inzicht te verkrijgen in verspreiding van soorten.
36. De vergunninghouder dient er zorg voor te dragen dat de werkzaamheden gefaseerd worden uitgevoerd. Zodoende dient de vergunninghouder te voorkomen dat er per deelgebied (zie bijlage 1) ontwikkelingen met een potentieel negatieve impact in korte periode worden uitgevoerd. In deze deelgebieden mag gecombineerd maximaal 25% van het woningbestand natuurvrij zijn gemaakt en/of in uitvoering zijn.
37. Eenmaal per jaar, uiterlijk 1 maart, dient de vergunninghouder een verzoek tot overleg met het bevoegd gezag in over de voortgang van de uitvoering van de vergunning over het afgelopen jaar.
38. Voor de voorgenomen projecten/ werkzaamheden van een jaargang dient uiterlijk voor 1 maart van het betreffende jaar, een overzicht van de projecten in het aankomende jaar opgestuurd onder vermelding van het zaaknummer OMG-001576/DMS403130 met:
- projectindeling (deelgebieden) en locaties (kaart);
 - adresgegevens van de woningen (lijst);
- Eventuele wijzigingen nadien worden via een geactualiseerd overzicht doorgegeven.
39. Indien andere beschermde soorten of verblijffuncties in een deelproject worden aangetroffen dan waarvoor met dit besluit vergunning is verleend, dient aanvullend voor deze soorten een omgevingsvergunning flora en fauna activiteit¹¹ te worden aangevraagd. Totdat u in het bezit bent van een vergunning dienen in het betreffende deelproject geen werkzaamheden plaats te vinden die leiden tot overtreding van de wettelijke verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten of verblijffuncties waarvoor met dit besluit geen vergunning is verleend.

Monitoring

40. Vergunninghouders dienen monitoring uit te voeren in het SMP-gebied om inzicht te krijgen en houden in de populatieontwikkelingen van de aanwezige soorten en de effectiviteit van de toegepaste maatregelen. De monitoring dient uitgevoerd te worden conform het monitoringsplan zoals beschreven in hoofdstuk 5 op pagina 78 t/m 84 van het rapport 'SMP-document deel 2'.
- De monitoring dient te worden uitgevoerd door deskundigen op het gebied van de vergunde soorten en met ervaring met monitoring.
41. Per monitoringsjaar dient een rapportage te worden opgesteld met daarin de monitoringsresultaten van het uitgevoerde monitoringsonderzoek en aangeleverd te worden aan het bevoegd gezag. In deze rapportage zijn in ieder geval opgenomen:
- a. Ligging en begrenzing van het monitoringsgebied;

⁸ Registratie en management per wijk (salderingsgebied) van verblijfplaatsen per soort die verloren zijn gegaan en nieuw zijn gerealiseerd met het uitgangspunt dat altijd voldoende verblijfplaatsen beschikbaar zijn per wijk. Dit is een belangrijk sturingsinstrument vanuit het SMP om te zorgen voor het behoud van gebouwde wonende soorten bij renovatie, verduurzaming en sloop van woningen.

⁹ kwantitatief en kwalitatief onderzoek vooraf aan de werkzaamheden om de actuele aanwezige soorten, functies en netwerken in en rondom het SMP-gebied inzichtelijk te maken.

¹⁰ nieuw vastgestelde nest- en/of verblijfplaatsen en leefgebieden t.o.v. de nulmeting.

¹¹ Per 1 januari 2024 geldt de omgevingswet

- b. Populatiegrootte en trends in de populatie;
 - c. Populatiegrootte en trends in de kraam- en massawinterverblijfplaatsen (gewone dwergvleermuis en laatvlieger);
 - d. Verspreiding van beschermde soorten en functies van deze soorten in de gemeente;
 - e. Beschikbaarheid potentiële verblijfplaatsen en nestlocaties;
 - f. Connectiviteit tussen de leefgebieden;
 - g. Effectiviteit toegepaste maatregelen;
 - h. De getroffen maatregelen, voorzien van een traceerbare locatie aanduiding en/of kaartmateriaal, ontwerptekeningen of actuele foto's van de realisatie;
 - i. Per soort, per monitoringsmoment de resultaten van de monitoring.
42. Na iedere monitoringsronde dienen uiterlijk op 1 maart of minimaal vier weken vóór het overleg zoals genoemd in voorschrift 35 na het betreffende onderzoeksjaar de resultatenrapportages aangeleverd te worden aan de OD NHN.
43. Bij het opleveren van deze rapportage dient ook aangegeven te worden of bijsturing of aanpassing van het SMP op basis van de monitoringsresultaten nodig is. In dat geval wordt in de notitie tevens een voorstel gedaan voor aanvullende maatregelen die ter goedkeuring worden voorgelegd aan de OD NHN. Deze notitie wordt jaarlijks vóór 1 maart of minimaal vier weken vóór het overleg zoals genoemd in voorschrift 35 van het opvolgende jaar aan de OD NHN gestuurd.
44. Indien uit de monitoring blijkt dat de getroffen maatregelen onvoldoende zijn, dan kan het bevoegd gezag aanvullende voorschriften opleggen.
3. De bepalingen, voorschriften en beperkingen verbonden aan het besluit van 28 oktober 2024 met kenmerk OMG-001576/DMS403130 en de voorschriften bij dit besluit maken integraal deel uit van deze omgevingsvergunning. U dient zich aan deze voorschriften te houden.

Voor het overige blijft het besluit van 28 oktober 2024 met kenmerk OMG-001576/DMS403130 ongewijzigd. Het besluit is inhoudelijk, met uitzondering van voorschriften 1 en 8 t/m 44, nieuwe bijlagen 1 t/m 3, het vervallen van bijlage 5 t/m 7, de monitoringsopzet, tekstuele aanpassingen/verduidelijkingen van de SMP-documenten (deel 1 en 2) en een uitbreiding van de deelgebieden, onveranderd.

Geldigheid

Dit besluit is geldig vanaf de dag na verzending van dit besluit tot en met **31 december 2034**. Voor deze einddatum is gekozen omdat ook het aan u afgegeven besluit van 28 oktober 2024 met kenmerk OMG-001576/DMS403130 tot en met deze datum geldig is.

Publicatie

Een kennisgeving van dit besluit publiceren wij op www.officiëlebekendmakingen.nl.

Leges

Voor het in behandeling nemen van uw aanvraag brengen wij kosten in rekening. U ontvangt in een aparte brief een factuur met de betalingsgegevens. Op de factuur staat ook hoe u bezwaar kunt maken tegen de kosten.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) via postbus@odnhn.nl of 088-102 13 00. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer (OMG-072877/725-0000633) te vermelden.

n natuur – hout, flora en fauna
OD NHN)

- Bijlagen:
- Bijlage 1: Onderbouwing van het besluit met kenmerk OMG-072877
 - Bijlage 2: bijlagen 1 t/m 3 OMG-001576/DMS403130
- Kopie aan:
- Stichting Parteon
 - Woningstichting Rochdale
 - Stichting Zaandams Volkshuisvesting (ZVH)
 - Toezicht en handhaving OD NHN

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt ook digitaal een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland. Kijkt u daarvoor op: https://www.noord-holland.nl/Loket/Bezwaar_en_klachten. Voor het indienen van een digitaal bezwaarschrift moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Bijlage 1: Onderbouwing bij besluit met kenmerk OMG-072877

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag
- B. Wettelijk kader
- C. Onderbouwing van het besluit
- D. Procedure
- E. Overige wet- en regelgeving

A. Onderwerp aanvraag

Op 15 december 2025 hebben wij een verzoek ontvangen voor het wijzigen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit voor renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden en planmatig onderhoud aan woningen van de woningcorporaties Stichting Parteon, Woningstichting Rochdale en Stichting Zaandams Volkshuisvesting (hierna: ZVH) in de gemeente Zaanstad op grond van een soortenmanagementplan (hierna: SMP). Het betreft een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als genoemd in artikel 5.1, tweede lid, onder g van de Ow. De omgevingsvergunning is onherroepelijk en geldig tot en met 31 december 2034.

Op 28 oktober 2024 is een afgegeven ontheffing op basis van hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming met kenmerk OMG-001576/DMS403130 verleend voor renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden en planmatig onderhoud aan woningen van de woningcorporaties Stichting Parteon, Woningstichting Rochdale en Stichting Zaandams Volkshuisvesting (ZVH) in de gemeente Zaanstad op grond van een soortenmanagementplan (SMP). Dit besluit zag toe op drie stadsdelen, omdat de gemeente niet in één jaar volledig onderzocht kon worden.

In 2025 zijn de andere stadsdelen gebiedsgericht onderzocht. Deze aanvraag betreft grofweg het westelijke en zuidelijke deel van Zaanstad. Met deze aanvraag wilt u bereiken dat het besluit met kenmerk OMG-001576/DMS403130 van 28 oktober 2024 voor het grotere gebied gaat gelden. In het westelijke gebiedsdeel zal daarbij op precies dezelfde wijze als het oostelijke deel worden gewerkt en de opzet van het SMP gaat niet uit van afwijkende taakstellingen ten aanzien van te plaatsen voorzieningen in de verschillende gebiedsdelen van Zaanstad.

De aangevraagde wijziging heeft dus betrekking op een uitbreiding van de deelgebieden, alsook aanpassingen aan de monitoringsopzet en tekstuele aanpassingen/verduidelijkingen van de SMP-documenten (deel 1 en 2).

B. Wettelijk kader

Wij hebben de aanvraag voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder g van de Omgevingswet behandeld volgens Paragraaf 16.5.2 van de Omgevingswet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland zijn het bevoegd gezag ten aanzien van een aanvraag van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is gemandateerd om namens Gedeputeerde Staten een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te verlenen.

Flora- en fauna-activiteit

Soorten van de Vogelrichtlijn

U heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de gierzwaluw, huismus, spreeuw en de huiszwaluw. Dit zijn soorten als bedoeld in artikel 1 van de Europese Vogelrichtlijn. Het is daarom verboden deze soorten opzettelijk te doden of vangen, de nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen, de nesten weg te nemen en de eieren te rapen of onder je te houden. Daarnaast is het verboden de vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Nesten van de huismus en de gierzwaluw vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'nesten en rustplaatsen'. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaarrond beschermd.

Nesten van de spreeuw en de huiszwaluw vallen onder de categorie 5 nesten. Categorie 5 nesten zijn niet jaarrond beschermd, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. Van het huidige nest is beoordeeld dat er zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden zijn die een jaarronde bescherming rechtvaardigen. Derhalve is het nest, voor zover deze niet permanent verlaten is, jaarrond beschermd.

Voor deze soorten is het op grond van artikel 8.74j, eerste lid van het Bkl alleen mogelijk een omgevingsvergunning af te geven als er geen andere bevredigende oplossing voor de activiteit bestaat, de activiteit nodig is op grond van een in de wet genoemd belang en de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van deze soort.

Soorten van de Habitatrichtlijn

U heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en de meervleermuis. Dit zijn soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Daarnaast zijn de ruige dwergvleermuis, laatvlieger en de meervleermuis opgenomen in bijlage II van het Verdrag van Bern. Voor deze habitatrichtlijnsoorten geldt dat het verboden is ze in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden, vangen of verstoren en de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen. Essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau vallen hier ook onder.

Voor deze soorten is het op grond van artikel 8.74k, eerste lid van het Bkl alleen mogelijk een omgevingsvergunning af te geven als er geen andere bevredigende oplossing voor de activiteit bestaat, de activiteit nodig is op grond van een in de wet genoemd belang en de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

C. Onderbouwing van het besluit

Het besluit baseren wij op de relevante documenten en onderbouwingen.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Aanvraagformulier omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit (kenmerk: 20251215 00856, d.d. 15 november 2025);
- Beantwoording aanvullende vragen OMG-072877 (d.d. 12 februari 2026);
- Uitvoering SMP gebouwbewonende soorten in Zaanstad deel 1 - *project uitvoering en organisatie*, Woningbezit Parteon, Rochdale en ZVH (opgesteld ARCADIS NEDERLAND B.V., d.d. 12 februari 2026);
- Onderbouwing SMP gebouwbewonende soorten Zaanstad deel 2 - *onderzoek, soortbeschrijving, effectbeoordeling, mitigatie, monitoring en wettelijke belangen*, Woningcorporatie Parteon, Rochdale en ZVH (opgesteld ARCADIS NEDERLAND B.V., d.d. 12 februari 2026);
- Zaanstad SMP Nulmeting 2024-2025 (opgesteld door Van der Goes en Groot, d.d. 12 november 2025).

Om de effecten van de wijziging van het besluit met kenmerk OMG-001576/DMS403130 van 28 oktober 2024 te toetsen, zullen wij hierna ingaan op de criteria zoals deze ook zijn behandeld in het te wijzigen besluit.

Andere bevredigende oplossing

In het besluit van 28 oktober 2024 is reeds uitgebreid onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossingen bestaat voor de werkzaamheden waar het SMP op ziet. Met de aangevraagde wijziging verandert deze onderbouwing ten aanzien van de niet en is nog steeds actueel. De onderbouwing ten aanzien van de andere bevredigende oplossing is ook van toepassing op deelgebieden C, D en E.

Wettelijk belang

In het te wijzigen besluit met kenmerk OMG-001576/DMS403130 van 28 oktober 2024 is het wettelijk belang voor het uitvoeren van de werkzaamheden waar het SMP op ziet reeds onderbouwd. Met de aangevraagde wijziging verandert deze onderbouwing niet en is nog steeds actueel. De onderbouwing ten aanzien van de belangen van de ingrepen in het besluit met kenmerk OMG-001576/DMS403130 (d.d. 28 oktober 2024) is ook van toepassing op deelgebieden C, D en E van onderhavig besluit en dienen daarmee dezelfde belangen.

Staat van instandhouding

In het besluit van 28 oktober 2024 is reeds uitgebreid de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw, spreeuw, huiszwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en de meervleermuis beschreven voor de kernen Krommenie en Wormerveer (deelgebieden A, B en F). Met de aangevraagde aanvulling van het besluit verandert deze onderbouwing niet en is nog steeds actueel. Wij breiden onze overwegingen uit ten aanzien van de staat van instandhouding van de hiervoor genoemde soorten in de kernen Assendelft, Westzaan, Zaandijk, Zaandam-Het Kalf, Zaandam-Zuid en Koog aan de Zaan.

Huisumus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is door Sovon als 'zeer ongunstig' beoordeeld¹². Landelijk laat de huismus een matige afname zien in de periode 1990-2020 en een stabiele trend in de periode 2009-2020. De provinciale trend in Noord-Holland laat een matige toename zien in de periode 2009-2020 en een stabiele trend in de periode 2007-2020¹³. In de periode 2018-2020 is de broedpopulatie in Noord-Holland geschat op 46.800-78.000. Dit is 8% van de Nederlandse populatie. Gelet op het voorgaande is er geen reden om aan te nemen dat de regionale staat van instandhouding afwijkt van de nationale. In de provincie Noord-Holland is de staat van instandhouding van huismus dan ook 'zeer ongunstig'.

Uit onderzoek van de afgelopen 4 jaar (2016-2020) blijkt dat de huismus een ruime verspreiding heeft binnen de onderzoeksgebieden van Parteon, Rochdale en ZVH in Zaanstad. De huismus is verspreid over de Zaanstreek aangetroffen. Er werden meer dan 100 nestelende paren gevonden tijdens de verschillende onderzoeken van het bezit van de corporaties. Belangrijke concentraties met grotere kolonies bevinden zich in Wormerveer (Viool-Kerkstraat en Zeeheldenbuurt), Assendelft en langs de Westzanerdijk tussen Zaandam en Zuideinde. In de dicht stedelijke gebieden van Zaandam en Koog aan de Zaan worden minder huismussen gevonden en ontbreken grote kolonies. Ook uit het beeld van de NDFF komt voort dat in Zaandam, oostelijk van de Provinciale weg, spaarzaam huismussen broeden. Westelijk van de provinciale weg en in de wijk 'Het Kalf' in het noordoosten zijn echter wel veel waarnemingen bekend, maar hier is tijdens het onderzoek in de afgelopen vier jaar relatief minder onderzoek gedaan in het corporatiebezit. Ook in Krommenie lijkt het aantal huismussen op grond van NDFF-waarnemingen wat groter dan op grond van alleen onderzoek in het corporatiebezit.

In de Zaanstreek bevinden de nestplaatsen zich over het algemeen onder de dakpannen waarbij de huismussen invliegen vanaf de dakgoot. De vogels nestelen onder de lagere dakpanrijen. Een enkele keer werd een nestlocatie op een andere plek aangetroffen zoals een ruimte onder de pannen bij een dakkapel of andere openingen welke toegang geven tot ruimtes onder dakpannen. De huismus is qua verblijfsruimtes een flexibele en opportunistische soort die kennelijk in de Zaanstreek gemakkelijk zijn voorkeursnestplek onder dakpannen kan vinden. De huismus lijkt in de Zaanstreek een lichte voorkeur te hebben voor zuidelijke en westelijke exposities van de verblijfplaatsen, meer dan 60% van de hierop onderzochte paren kozen hun nestplaatsen op deze kant van de bebouwing.

Tijdens het gebiedsgericht onderzoek zijn in de gemeente Zaanstad 1.847 nestlocaties van de huismus vastgesteld. Dit is circa 2,4-4% van de Noord-Hollandse populatie. Gelet hierop en de landelijke en regionale staat van instandhouding wordt de lokale staat van instandhouding als 'zeer ongunstig' beschouwd.

Op grond van de nestplaatsen (de geclusterde waarnemingen) kan worden bepaald of sprake is van een kolonie of 'hotspot'. Hierbij moeten minimaal tien vogels in een woonblok of in een straal van 100 meter aanwezig zijn. Er zijn 67 hotspots aangewezen; circa 60% van de broedparen valt daarmee onder hotspot waar een specifieke aanpak nodig is. In Assendelft zijn 402 paren

¹² <https://www.sovon.nl/nl/soort/15910>

¹³ Broedvogeltrends, Netwerk Ecologische Monitoring, Sovon. Provincies & CBS. Bron: www.sovon.nl/nl/content/broedvogeltrends

gevonden (54% in hotspot) en in Westzaan 174 paren (72% in hotspot), passend bij open, dorpse bebouwing met nabij agrarisch gebied en veel kleinschalig groen. In Koog aan de Zaan zijn 227 paren vastgesteld, maar slechts 30% ligt in hotspots, wat wijst op een meer verspreid voorkomen. Voor Zaandam (incl. Zaandijk/Het Kalf en Zaandam Zuid) zijn 345 paren gevonden (57% in hotspot). Dit onderstreept dat behoud van nestgelegenheid én het mozaïek van tuinen met groenvoorziening, erven en groenstroken in deze deelgebieden essentieel is voor een gunstige lokale staat van instandhouding.

De nulmeting 2024-2025 laat verder zien dat de westelijke kernen Assendelft, Westzaan en Koog aan de Zaan, en de wijken Het Kalf, Westerkoog en Zaandam Zuid, op dit moment een belangrijk deel van de lokale populatie herbergen.

Het is naar uw oordeel niet verwonderlijk dat de open, wat meer 'dorpse' bebouwing van Krommenie, enigszins in de buurt van agrarisch gebied, de meeste huismussen herbergt. De dichte stedelijke bebouwing van Zaandam is grotendeels ongeschikt. In Zaandam is naar uw oordeel ofwel te weinig groen of het groen is te grootschalig met voor huismus te hoge bomen. De bebouwing van Wormerveer ligt wat betreft dichtheden van de aantallen huismussen tussen Krommenie en Zaandam in, met de hoogste concentraties huismussen in Wormerveer Noord.

Gierzwaluw

De landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw als broedvogel is door Sovon als gunstig beoordeeld¹⁴. Landelijk is zowel in de periode 1990-2016 als 2007-2016 een matige afname in de trend van de gierzwaluw te zien¹⁵. De broedpopulatie in Noord-Holland wordt momenteel geschat op 5.760-8.960 (2018-2020). Dit is 13% van de Nederlandse populatie. De broedichtheid van gierzwaluw in Noord-Holland wordt hoger ingeschat dan in het oosten en noordoosten van Nederland.

Dat heeft wellicht te maken met het stedelijke karakter van, met name, het zuidelijke deel van Noord-Holland. De staat van instandhouding is daarmee op regionaal niveau wellicht nog gunstiger dan op nationaal niveau en kan algeheel als gunstig beschouwd worden. De grootste aantallen gierzwaluwen (broedparen) zijn te zien in de omgeving van steden zoals Amsterdam, Haarlem, Alkmaar en Medemblik. Op provincieniveau zijn onvoldoende gegevens beschikbaar voor een broedvogeltrend.

Uit onderzoek van de afgelopen 4 jaar (2016-2020) blijkt dat de gierzwaluw een ruime verspreiding heeft binnen de onderzoeksgebieden van Parteon, Rochdale en ZVH in Zaanstad. De gierzwaluw wordt verspreid over de Zaanstreek aangetroffen. De verspreiding van de verblijven laat echter wel een ander beeld zien als dat van de huismus. De soort is het meest gevonden in Zaandam, Krommenie, Koog aan de Zaan alwaar de huismussen juist in minder grote dichtheden verblijvend werden gevonden. In Assendelft en Westzaan werden ook gierzwaluwen in minder dicht bebouwde en meer dorpse setting aangetroffen.

In de NDFF komt Krommenie, Het Kalf en het gebied westelijk van de Provinciale weg duidelijker naar voren als verspreidingsgebied van de gierzwaluw dan alleen op grond van het onderzoek van het corporatiebezit.

Tijdens het gebiedsgericht onderzoek zijn 812 broedparen van de gierzwaluw vastgesteld in de gemeente Zaanstad. Dit is circa 9-14% van de Noord-Hollandse populatie. Gelet hierop en de landelijke en regionale staat van instandhouding wordt de lokale staat van instandhouding door u als 'gunstig' beschouwd.

Op grond van de nestlocaties, maar ook op grond van de aanwezige dieren kan worden bepaald of sprake is van een kolonie of 'hotspot'. Hierbij moeten minimaal tien vogels in een woonblok of in een straal van 100 meter aanwezig zijn. Er werden bij analyse van de waarnemingen 26 hotspots toegewezen. 51,6% van de paren valt daarmee onder een specifieke aanpak. De belangrijkste hotspots liggen in deelgebieden met dichte, oudere bebouwing en pannendaken. Voor de westelijke delen is de soort nadrukkelijk aanwezig: Koog aan de Zaan telt 183 paren (56,8% in hotspot) en Assendelft 87 paren (40,2% in hotspot). Westzaan kent 35 paren maar geen hotspots, wat wijst op een meer verspreide koloniestructuur. Dit past bij invliegplekken onder (gevel)pannen, nok /knikpannen en kieren bij dakranden, zoals ook in Westerkoog, Het Kalf en delen van Zaandam Zuid voorkomt. Daarmee zijn deze deelgebieden een relevante schakel in de lokale staat van instandhouding en vraagt renovatie hier om borging van nestlocaties.

¹⁴ <https://stats.sovon.nl/stats/soort/7950>

¹⁵ Broedvogeltrends, Netwerk Ecologische Monitoring, Sovon, Provincies & CBS, Bron: <https://www.sovon.nl/nl/content/broedvogeltrends>

Het patroon van voorkomen van de gierzwaluw is anders dan dat van de huismus. De gierzwaluw heeft geen groen nodig rond zijn nestplek en voelt zich met name goed thuis in oudere dichte stedelijke bebouwing. De belangrijkste hotspots liggen zuidelijk in Zaandam bij de Russische Buurt waar bijvoorbeeld in een klein gebied 60 gierzwaluwen gevestigd zijn. Door de keuze van de gierzwaluw voor oudere bebouwing is de soort naar uw oordeel gevoeliger voor grootschalige woningrenovatie dan de huismus die vooral gevoelig is voor voldoende groenvoorziening en voedselaanbod binnen de stad.

Spreeuw

De spreeuw is in Nederland een inheemse, maar niet bedreigde diersoort. De spreeuw is erg talrijk met een geschatte broedpopulatie van 450.000 tot 750.000 broedparen. In de winter wordt het aantal spreeuwen in Nederland zelfs geschat op 1.000.000 tot 3.000.000 vogels.¹⁶ Wel loopt het aantal broedvogels in Nederland de laatste jaren terug. Er is al vanaf de jaren zestig een negatieve trend te zien in het aantal spreeuwen in Nederland. Over de periode 1984-2015 toont de broedvogeltrend een significante afname, waardoor momenteel minder dan 40% van de populatie van medio jaren tachtig resteert.

In de laatste twaalf jaar is de trend licht positief geworden. De landelijke staat van instandhouding van de spreeuw als broedvogel is als zeer ongunstig beoordeeld, waarbij de verspreiding als gunstig is beoordeeld, het leefgebied als matig ongunstig en de populatie en de toekomst als zeer ongunstig.

Van het aantal spreeuwen dat in Noord-Holland in de jaren negentig voorkwam was in 2010 nog slechts 60-70% over (Scharringa et al. 2010). In Noord-Holland laat de broedpopulatie een significante afname (< 5% per jaar) zien. De broedpopulatie in Noord-Holland wordt momenteel geschat op 35.200-61.600 (2018-2020). Dit is 9% van de Nederlandse populatie. In de provincie Noord-Holland zal net als op landelijk niveau het voedselgebrek een oorzaak zijn voor de afname. Gelet op het voorgaande is naar uw oordeel met zekerheid te stellen dat ook op regionaal niveau de staat van instandhouding van spreeuw als zeer ongunstig' beschouwd moet worden.

Tijdens het gebiedsgericht onderzoek is vastgesteld dat er 677 nestlocaties van de spreeuw aanwezig zijn in de gemeente Zaanstad. Dit is circa 1,1-1,9% van de Noord-Hollandse populatie. De soort is zeldzamer dan de huismus met ongeveer een derde van het aantal maar met wel een duidelijke overeenkomst in de verspreiding van de vogels met voorkeur voor de westkant van de stad met de open bebouwing met omliggende polders van Krommenie, Assendelft en de Rosmolenbuurt. De soort houdt net als huismus van landelijkheid. Opvallend is het vrijwel ontbreken in Wormerveer Noord waar de huismus wel goed vertegenwoordigd is.

Gelet hierop en de landelijke en regionale staat van instandhouding wordt de lokale staat van instandhouding als 'zeer ongunstig' beschouwd.

Huiszwaluw

Huiszwaluwen kent een algemene verspreiding in Nederland. De soort broedt veelal aan de rand van bebouwd gebied aan gebouwen en bruggen. Ze zijn het talrijkst in de omgeving van meren, plassen en rivieren. Ondanks dat het aantal broedparen in Nederland de laatste 12 jaar significant is toegenomen, wordt de staat van instandhouding van de soort in Nederland als zeer ongunstig beoordeeld, waarbij de verspreiding als matig ongunstig is beoordeeld en de populatie, het leefgebied en de toekomst als zeer ongunstig¹⁷. In Noord-Holland wordt eveneens een toename van het aantal broedvogels van deze soort gezien.

In de omgeving van Huizen en Blaricum is de verspreiding van de soort in de periode 2016-2018 afgenomen (11-25 broedparen per atlasblok) ten opzichte van de periodes daarvoor (2014-2016: 26-100 broedparen en 2013-2015: 51-100 broedparen)¹⁸. Verwacht wordt dat de landelijke staat van instandhouding redelijk overeenkomt met de regionale situatie.

Met name aan de noorderkant van Krommenie en ook in Assendelft komen op een aantal plekken huiszwaluwen voor. Tijdens het gebiedsgericht onderzoek zijn binnen de gemeente Zaanstad in Krommenie zes broedparen en in Assendelft 40 broedparen van de huiszwaluw vastgesteld.

Gelet hierop en de landelijke en regionale staat van instandhouding wordt de lokale staat van instandhouding als 'zeer ongunstig' beschouwd.

¹⁶ <https://stats.sovon.nl/stats/soort/15820>

¹⁷ SOVON. 2020. Bron: <https://www.sovon.nl/nl/soort/10010>

¹⁸ SOVON. 2020. Bron: <https://www.sovon.nl/nl/provincies#euring=10010&prov=NH&lang=nl>

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland en in de provincie Noord-Holland een algemeen voorkomende vleermuissoort. De soort wordt vrijwel overal aangetroffen. Ook in de stedelijke omgeving is dit de meest algemene soort¹⁹. Over de periode van 2015-2020 is er een matige toename in het populatieaantal²⁰. In de Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019 is de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis als onbekend beoordeeld, met een onbekende trend.

Het verspreidingsgebied is als gunstig beoordeeld, maar de populatie, het leefgebied en het toekomstperspectief als onbekend²¹. Op de Rode Lijst Zoogdieren 2020²² is de gewone dwergvleermuis beoordeeld als thans niet bedreigd op basis van de Nederlandse criteria en als 'least concern' op basis van de IUCN-criteria. De Noord-Hollandse populatie werd rond 1995 geschat op 5.000-15.000 dieren (Kapteyn, 1995). Er is geen reden om aan te nemen dat de provinciale status afwijkt van de landelijke status.

Uit onderzoeken van de afgelopen 4 jaar (2016-2020) blijkt dat de gewone dwergvleermuis een ruime verspreiding heeft binnen de onderzoeksgebieden van Parteon, Rochdale en ZVH in Zaanstad. De gewone dwergvleermuis komt in de hele Zaanstreek voor. Het is verreweg de meest aangetroffen vleermuissoort. De soort wordt het gehele jaar door waargenomen en er is vrijwel geen onderzoek uitgevoerd zonder dat deze soort werd waargenomen. Alleen in zeer dicht bebouwde centrumdelen van Zaandam is de soort schaars. Van de soort werden alle typen verblijfplaatsen vastgesteld waarbij de zomerverblijven verreweg het meeste werd gevonden, 123 keer (niet geclusterd, zowel binnen als buiten de clusters van de woningcorporaties). Ook paarverblijven werden vaak vastgesteld, 81 maal.

Hierbij moet naar uw oordeel worden vermeld dat het hier een waarschijnlijk (zware) onderschatting betreft, omdat veel rondvliegende en daarbij baltsende gewone dwergvleermuizen in de dicht bebouwde gebieden niet konden worden toegewezen aan bebouwing binnen onderzoeksgebieden. Het aantal paarverblijven zal minimaal even hoog liggen als de zomerverblijven en vaak werd geconstateerd dat een eerder gebruikt zomerverblijf later wordt gebruikt als paarverblijf. Ook voor de zomerverblijven geldt dat de gevonden aantallen naar alle waarschijnlijkheid een onderschatting betreffen. De kleine zomerverblijven zijn erg gemakkelijk te missen in de relatief grote woonblokken die worden onderzocht.

Er werden in totaal 10 kraamverblijven vastgesteld in en vooral naast de bebouwing van de corporaties, verspreid over geheel Zaanstad. In de NDFF worden nog 4 extra (waarschijnlijk) kraamverblijven vermeld. Er is één groot massa-winterverblijf bekend in Zaanstad. Het betreft een hoge woonflat in een Parteon-cluster in Wormerveer.

Het gebiedsgericht onderzoek binnen de gemeente Zaanstad toont aan dat de gewone dwergvleermuis naast de kernen Wormerveer en Krommenie (ook) in de westelijke deelgebieden een kernsoort is. In totaal zijn in Zaanstad 111 kraamverblijven vastgesteld met een minimum van 1.836 tot 2.139 uitvliegende dieren geteld, wat naar uw oordeel wijst op een grote lokale populatie.

De spreiding is breed: naast veel kolonies in Zaandam waar in Poelenburg een aantal winterverblijven werden gevonden, zijn ook in de westelijke kernen meerdere kraamverblijven aanwezig. Het gaat om negen kraamverblijven in Assendelft, vijf in Koog aan de Zaan, zes in Westzaan en één in Zaandam-Het Kalf. Dit duidt op een netwerk van wisselende kraamlocaties en functionele 'kraamgroepen' die tussen gebouwen verplaatsen. Voor de lokale staat van instandhouding is daarom volgens u niet alleen behoud van individuele kraamverblijven, maar vooral het behoud van een voldoende dicht en divers aanbod aan verblijfplaatsen in samenhang met water- en groenstructuren van belang.

Op grond van aantallen, afstand, ecologische barrières (breed water, spoorbanen, (snel)wegen) en aanwezigheid in één of meerdere telrondes is een poging gedaan de verblijven te koppelen tot kraamgroepen. Het is uitdrukkelijk een indicatieve kaart die de 110 kraamverblijven toewijst aan in totaal twintig kraamgroepen.

¹⁹ <https://www.vleermuizenindestad.nl/gewone-dwergvleermuis>

²⁰ Trend van vleermuizen, 1986-2020, d.d. 25 oktober 2021, Compendium voor de Leefomgeving, www.clo.nl/indicatoren/nl1070-aantalsontwikkeling-van-vleermuizen

²¹ Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019, Wageningen Universiteit & Research

²² Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens de Nederlandse en IUCN-criteria, Zoogdierverseniging, d.d. 1 oktober 2020

Er is op 23 plekken (gebouwen) zwermactiviteit gezien die duidt of kan duiden op later gebruik als winterverblijf. Op grond van gebruik over meerdere rondes en informatie tijdens het veldwerk zijn veertien zekere winterverblijven genoteerd, verspreid over elf gebouwen.

In totaal zijn in de gemeente Zaanstad 626 zomerverblijfplaatsen met 915 individuen en op 1345 plekken baltsterritoria of paarverblijven aangetroffen. Het totaal aantal baltsterritoria zal minimaal 601 bedragen, maar het zijn er waarschijnlijk aanzienlijk meer. Dit gevonden aantal ligt in de orde van grootte van de gevonden zomerverblijven.

Gelet hierop en de landelijke en regionale staat van instandhouding wordt de lokale staat van instandhouding als 'matig ongunstig' beschouwd.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis komt vrij algemeen voor in Nederland, met een zwaartepunt in het noordwesten van Nederland^{23,24}. De landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis is als ongunstig beoordeeld, waarbij de populatie als onbekend, het leefgebied en verspreidingsgebied als gunstig en toekomstperspectief als ongunstig zijn beoordeeld²⁵.

Ruige dwergvleermuis komt ook in heel de provincie Noord-Holland verspreid voor. De Noord-Hollandse populatie werd rond 1995 geschat op 2.000-4.000 dieren (Kapteyn, 1995). U houdt rekening met een trendtoename van 3% per jaar, gebaseerd op de trend in periode 2015-2019, waarmee de huidige neerkomt op circa 11.500 exemplaren.

Het leefgebied bestaat uit diverse landschappen in de nabijheid van water, waaronder stedelijk gebied. Daarmee kunnen de verspreiding en het leefgebied naar uw oordeel als gunstig beoordeeld worden. Het toekomstperspectief is echter, in lijn met de landelijke beoordeling, ongunstig. Er is volgens u geen reden om aan te nemen dat de provinciale status afwijkt van de landelijke status. De staat van instandhouding op regionaal niveau kan daarom ook als matig ongunstig worden beoordeeld. Uit onderzoeken van de afgelopen 4 jaar (2016-2020) blijkt dat de ruige dwergvleermuis een ruime verspreiding heeft binnen de onderzoeksgebieden van Parteon, Rochdale en ZVH in Zaanstad.

De ruige dwergvleermuis is op veel plekken in de Zaanstreek vastgesteld. De soort is net als de gewone dwergvleermuis verspreid aangetroffen door de hele stad. Er zijn 162 paarverblijven gevonden (niet geclusterde waarnemingen) binnen en buiten de woningenclusters van de corporaties. In één gebouwcluster in Zaandam treedt een bijzonder fenomeen op, in dit flatcomplex bevindt zich een 'massa-paarverblijf' met op vele tientallen locaties paarverblijven van de ruige dwergvleermuis en ook nog enkele tientallen paarverblijven van de gewone dwergvleermuis.

Tijdens het gebiedsgericht onderzoek is vastgesteld dat er in totaal 19 zomerverblijven (20 dieren) het voorjaar aanwezig zijn. Ook werden op 47 plekken ruige dwergvleermuizen (53 dieren) baltsend rondvliegend genoteerd. Het zwaartepunt van de waarnemingen ligt in Krommenie. Ook in Wormerveer en Zaandam werden enkele zomerverblijven gevonden. De gevonden aantallen in het voorjaar zijn waarschijnlijk een ondertelling van de werkelijkheid. Een met warmtebeeld gevonden zomerverblijf wordt genoteerd als 'gewone dwergvleermuis' als geen puls werd gehoord (vanwege de afstand) en er is dus mogelijk verwarring mogelijk met deze soort.

Er werden totaal bijna 400 plekken gevonden met uit de muren roepende dieren, dit is bijna 10x zoveel als rondvliegende en baltsende ruige dwergvleermuizen.

Er zijn in de tweede najaarsronde alleen al 281 paarverblijven gevonden, dit is het absolute minimum.

Het gebiedsgericht onderzoek laat daarmee zien dat de ruige dwergvleermuis binnen Zaanstad een duidelijk ander ruimtelijk patroon vertoont dan de gewone dwergvleermuis. De soort is sterk vertegenwoordigd in de westelijke delen, met name in Assendelft, Koog aan de Zaan, Westerkoog en Westzaan, waar grote aantallen paarverblijven en zomerverblijven zijn vastgesteld. Dit onderstreept het belang van deze gebieden als voortplantings- en verblijfskern binnen de lokale populatie. De nabijheid van water, open groengebieden en lijnvormige structuren zoals sloten en vaarten maakt deze delen bijzonder geschikt.

²³ <https://www.vleermuizenindestad.nl/ruige-dwergvleermuis>

²⁴ Van Norren, E., J. Dekker en H. Limpens (2020). Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport 2019.026, Zoogdiervereeniging, Nijmegen

²⁵ <https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/report/?period=5&group=Mammals&country=NL®ion=>

In Zaandam Zuid en Het Kalf is de soort eveneens aanwezig, maar meer versnipperd en in lagere dichtheden. In de meer stedelijke delen van Zaandam-oost en -centrum is de soort duidelijk minder talrijk. De hoge aantallen paarverblijven wijzen op een functioneel en robuust netwerk. De lokale staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis binnen Zaanstad kan daarom als gunstig worden beoordeeld, met de westelijke deelgebieden als kerngebied.

Laatvlieger

De laatvlieger komt in heel Nederland vrij algemeen voor²⁶. De populatiegrootte wordt geschat op 10.000-25.000 voortplantende dieren, wat leidt tot de zeldzaamheidsklasse vrij zeldzaam op de rode lijst 2020²⁷. De laatvlieger laat een stabiele trend zien in de periode 2015-2020 op basis van de waarnemingen in het meetnet Vleermuis Transecttellingen²⁸. De landelijke staat van instandhouding van de laatvlieger is als ongunstig beoordeeld, waarbij alleen het leefgebied als onbekend en de populatie en toekomstperspectief als ongunstig zijn beoordeeld²⁹.

De laatvlieger wordt in heel de provincie Noord-Holland waargenomen. De populatie in Noord-Holland werd rond 1995 geschat op 3.000-5.000 dieren (Kapteyn, 1995). De laatvlieger komt met name voor in agrarisch landschap en aan de randen van bebouwd gebied, echter ook in stedelijk gebied. Daarmee kunnen de verspreiding en het leefgebied naar uw oordeel als gunstig beoordeeld worden. Het toekomstperspectief is echter, in lijn met de landelijke beoordeling, ongunstig. Er is geen reden om aan te nemen dat de provinciale status afwijkt van de landelijke status. De staat van instandhouding op regionaal niveau wordt daarom ook als matig ongunstig beoordeeld. Op dit moment is de kwaliteit van informatie over populatieomvang en populatietrend onvoldoende, voor de verspreiding en verspreidingstrend in de actieve periode (april-oktober) matig en in de winterslaapproiode (november -maart) onvoldoende (CBS, [REDACTED]).

Uit onderzoeken van de afgelopen 4 jaar (2016-2020) blijkt dat de laatvlieger een relatief algemene verspreiding heeft binnen de onderzoeksgebieden van Parteon, Rochdale en ZVH in Zaanstad.

De laatvlieger is verspreid over de Zaanstreek waargenomen maar in tegenstelling tot de dwergvleermuizen valt op dat laatvliegers sterk oververtegenwoordigd zijn in Assendelft, Krommenie en Westzaan en dat de dieren veel aan de randen van de bebouwing zijn te vinden en schaarser zijn in dicht bebouwde delen van de (binnen)stad. Wat ook opvalt is dat de soort relatief algemeen aanwezig is, er werden 41 verblijven gevonden. Het betreft veel verblijven met een klein aantal dieren (2-5 dieren), maar er zijn ook verblijven tot 55 exemplaren gevonden. Het is bij de soort lastig om onderscheid te maken tussen kraamverblijven zomerverblijven, de grotere verblijven met meer dan 10 dieren zullen in ieder geval betrekking hebben op kraamgezelschappen, maar wellicht geldt dit ook voor een aantal van de kleinere groepen. De verspreiding en het relatief algemene voorkomen van laatvliegers heeft waarschijnlijk te maken met hun foerageergedrag en -strategie. De soort heeft een flinke actieradius van 5-10 kilometer en zoekt in het buitengebied van Zaanstad zijn voedsel in de daar gelegen beschermde laagveenpolders. In deze polders, die vrijwel rond de gehele stad liggen en een oppervlakte hebben van totaal duizenden hectares, ligt veel water en liggen relatief natuurlijk beheerde graslanden met late maaidata en er ligt veel moeras en rietland. Waarschijnlijk bieden deze polders een goed bereikbaar en ideaal voedselgebied. Diep de stad invliegen is daarbij niet nodig en de laatvliegers vestigen zich liever langs de randen daarvan.

Binnen gemeente Zaanstad zijn twaalf kraamverblijfplaatsen van één of meerdere kolonies aangetroffen en een groter mannenverblijfplaats (AJ Haarsma, 2023).

Tijdens het gebiedsgericht onderzoek zijn elf kraamverblijven (totaal 198 individuen) gevonden van de laatvlieger.

Er werden aanvullend ook 33 kleinere laatvliegerverblijven waargenomen met in totaal 64 laatvliegers. Dit betreft de mannenverblijven die over de gehele stad verspreid werden gevonden. Tijdens de najaar rondes werden op twee plekken enkele invliegende laatvliegers opgemerkt in Krommeniedijk en Zaandam. Het betreft een paarverblijfplaats of zomerverblijfplaats. Tijdens het onderzoek werden in alle laagbouw in Westzaan en Assendelft in totaal zes grotere en kleine kraamverblijven van de soort gevonden.

²⁶ <https://vleermuis.net/vleermuizen-en-bescherming/vleermuis-soorten/laatvlieger>

²⁷ Van Norren, E., J. Dekker en H. Limpens (2020). Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport 2019.026, Zoogdiervereeniging, Nijmegen

²⁸ <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1070-aantalsontwikkeling-van-vleermuizen>

²⁹ <https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/report/?period=5&group=Mammals&country=NL®ion=>

Het gebiedsgericht onderzoek laat daarmee zien dat de laatvlieger binnen Zaanstad een verspreide, maar duidelijk geconcentreerde, populatie kent met het zwaartepunt in de westelijke en meer open delen van de gemeente. Met name Assendelft en Westzaan springen eruit door de aanwezigheid van meerdere verblijven met aantallen die lokaal als significant kunnen worden beschouwd, waaronder enkele grotere zomer- en kraamverblijven (>5 individuen). Deze gebieden combineren oudere bebouwing met nabijgelegen open foerageergebieden zoals agrarisch landschap, watergangen en groenstructuren, wat goed aansluit bij de ecologische eisen van de soort. In Koog aan de Zaan, Westerkoog en Zaandam Zuid is de soort eveneens vastgesteld, maar meer diffuus en in lagere aantallen, passend bij de dichtere bebouwing en beperktere foerageerbaarheid. In de oostelijker en sterk verstedelijkte delen van Zaandam wordt de laatvlieger slechts incidenteel waargenomen. Op basis van de ruimtelijke spreiding, aanwezigheid van meerdere functionele verblijven en samenhang met geschikt leefgebied kan de lokale staat van instandhouding van de laatvlieger binnen Zaanstad als gunstig tot stabiel worden beoordeeld, waarbij de westelijke kernen een essentieel aandeel leveren aan de populatie.

Gelet hierop en de landelijke en regionale staat van instandhouding wordt de lokale staat van instandhouding als 'zeer ongunstig' beschouwd.

Meervleermuis

De landelijke staat van instandhouding van de meervleermuis is als matig ongunstig beoordeeld, waarbij het verspreidingsgebied als onbekend is beoordeeld en de populatie, leefgebied en toekomstperspectief als matig ongunstig³⁰. De populatie aantallen werden in 1992 geschat op 10.000 individuen. De minimale populatiegrootte wordt geschat op 4.500 voortplantende dieren in 65 atlasblokken, wat leidt tot de zeldzaamheidsklasse zeldzaam op de rode lijst 2020³¹. In Nederland komt de meervleermuis zomers voornamelijk voor in de waterrijke provincies Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht, en Friesland. De belangrijkste overwinteringsplaatsen van de meervleermuis, binnen Nederland, bevinden zich in de mergelgroeves van Zuid-Limburg, en in de bunkers in Arnhem en de Hollandse duinen. Vanaf 1989 is er sprake van sterke toename in de aantallen overwinterende mannelijke meervleermuizen in de bunkers in de kuststreek. Opmerkelijk is dat het aantal overwinterende dieren in de mergelgroeven niet meer is hersteld na de sterke afname begin deze eeuw. Dit aantal schommelt al jaren rond de 100 dieren. Het aantal dieren dat in de zomer wordt waargenomen lijkt sinds 2005 af te nemen.

Er werden vier locaties met kraamverblijven van de meervleermuis gevonden, alle in Zuideinde in de 'Vogelbuurt' in het uiterste zuiden van Westzaan. Aan de Zuideinde zijn twee kolonies met 110 en 135 individuen aangetroffen. Er waren tijdens het onderzoek ook 5-10 foeragerende meervleermuizen aanwezig boven het meertje aan de Overtoom. Dit water wordt zeer regelmatig gebruikt en werkt als voorverzamelplaats. Na het foerageren hier werden dieren gezien die vanaf dit water naar het oosten naar de verblijfplaatsen vlogen. De dieren vlogen door de Roerdompstraat of volgden de begroeiing daarnaast. Ook is een kolonie aangetroffen op de J.J. Allanstraat 20 met 50 individuen. Verder zijn er verblijfplaatsen gevonden aan 't Hoenstraat 2. De kolonie van 't Hoenstraat had 4 uitvliegers. Het is mogelijk dat de verblijven op korte afstand van de grote kolonies aan Zuideinde en 't Hoenstraat satellietverblijven betreffen van mannetjes in de buurt van de kraamkolonies. Naast deze kleine verblijven werd slechts één klein verblijf van de meervleermuis gevonden in Assendelft.

Ondanks dat de kolonies aan de J.J. Allanstraat 20 en Zuideinde 135 niet tegelijk werden waargenomen, wordt uitgegaan van verschillende vleermuizen en is de populatie meervleermuizen op grond van de kraamverblijven geschat op 185. Als eenzelfde aantal mannetjes aanwezig zou zijn in Zaanstad, zou de totale populatie 370 individuen bedragen.

Gelet hierop en de landelijke en regionale staat van instandhouding wordt de lokale staat van instandhouding als 'zeer ongunstig' beschouwd.

³⁰ <https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/report/?period=5&group=Mammals&country=NL®ion=>

³¹ Van Norren, E., J. Dekker en H. Limpens (2020). Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport 2019.026, Zoogdiervereniging, Nijmegen

Maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor, zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapporten 'Uitvoering SMP Gebouwbewonende soorten in Zaanstad, Deel 1- project uitvoering en organisatie' en 'Onderbouwing smp gebouwbewonende soorten Zaanstad Deel 2 - onderzoek, soortbeschrijving, effectbeoordeling, mitigatie, monitoring en wettelijke belangen' van februari 2026, opgesteld door Arcadis.

In het te wijzigen besluit met kenmerk OMG-001576/DMS403130 van 28 oktober 2024 is reeds ingegaan op de maatregelen die u heeft voorgesteld om effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken. Wij breiden onze overwegingen op dit punt als volgt uit.

Er is nagegaan welke mogelijkheden er zijn en/of geschikt zijn voor het realiseren van alternatieve nest- en verblijfplaatsen. De werkzaamheden vinden maar aan een gedeelte van een woning plaats. Overige delen van de woningen blijft onaangetast. De (potentiële) nest- en of verblijfplaatsen worden hiermee maar deels beïnvloed. De mogelijkheden voor het realiseren van alternatieve nest- en verblijfplaatsen wordt hiermee naar uw oordeel beperkt tot de plekken waar werkzaamheden daadwerkelijk plaatsvinden. In het SMP is hier meer aandacht voor. In het SMP is een uitleg toegevoegd hoe het 'behoud' van verblijven kan worden meegerekend. Eventueel niet kunnen plaatsen van voorzieningen in bepaalde projecten kan worden ondervangen door elders in het salderingsgebied te plaatsen. De opgenomen taakstelling blijft ongewijzigd.

Tabel 1 (paragraaf 2.1.2, pag. 11) heeft u gelijkgetrokken met het verleende besluit. In tabel 1 is nu opgenomen dat bij elke verblijfplaats van een laatvlieger een specifieke aanpak geldt. Ook is nu in tabel 1 bij hoeveel nesten van vogels er sprake is van een kolonie en een specifieke aanpak geldt. In de tabel is toegevoegd dat een kolonie gaat om (>10 individuen).

De figuren in hoofdstuk 3 van deel 2 zijn de kwetsbare periodes van de relevante soorten opgenomen. De periodes zijn aangepast naar meest actuele kennisdocumenten.

De monitoringsopzet heeft u aangepast om beter aan te sluiten bij het gebiedsdekkend onderzoek gedurende de nulmeting. Tijdens de monitoring zullen volledige deelgebieden onderzocht worden en niet langer enkel representatieve verduurzamingsprojecten. Hiermee sluiten de monitoring en de nulmeting op elkaar aan. De resultaten maken het mogelijk om:

- Lokale trends te vergelijken met regionale en landelijke ontwikkelingen,
- Effecten van het SMP te onderscheiden van externe factoren (klimaat, landschap)
- actuele verspreidingsgegevens,
- inzicht in verschuivingen van leefgebied,
- en signalen over mogelijke cumulatieve effecten van ingrepen.

Gewijzigde voorschriften

Wij hebben onderstaande voorschriften om de volgende redenen gewijzigd:

Algemene voorschriften

- Vanwege de wijzigingen van de voorschriften, verwijst voorschrift 1 niet langer naar de juiste voorschriften die gelden voor een specifieke aanpak. De verwijzing in voorschrift 1 wordt daarom aangepast. Voorschrift 1 verwijst nu naar voorschriften 26 t/m 33.
- Voorschrift 8 gewijzigd zodat naar de actuele versies van de SMP-documenten wordt verwezen.
- In voorschrift 9 is verwijzing naar een gecertificeerd isolatiebedrijf onder natuurvriendelijk isoleren (NVI) niet meer opgenomen. Het is niet mogelijk om selectief te verwijzen naar NVI, in dat geval zou de gehele methodiek van NVI moeten worden overgenomen. Echter, is dit niet aan de orde voor een SMP.

Gespikkeld bezit

- Voorschrift 10 wordt gewijzigd, omdat alleen de woningcorporaties gebruik maken van de het besluit. Het voorschrift is eerder opgenomen, zodat woningcorporaties ook werkzaamheden aan tussenliggende woningen kunnen uitvoeren als onderdeel van een projectmatige aanblik van een woningblok. Echter, is de insteek van het voorschrift niet geweest dat een particulier zelfstandig gebruik van/onder het SMP zou gaan werken.
- Als gevolg van de wijziging van voorschrift 10, komen voorschrift 11, 16, 18 en de tekst in voorschrift 17 onder c, zover deze gaat over alternatieve nest- en/of verblijfplaatsen die door derden zijn gerealiseerd komt te vervallen.

Steiger (opbouw)

De voorwaarden voor het gebruik van steigers zijn opgenomen in de actuele versies van de SMP-documenten. Zodoende wordt in voorschrift 21 verwezen naar de het SMP-document voor de te hanteren werkwijze.

Ecologisch werkprotocol

Voorschrift 12 en 13 worden samengevoegd tot één voorschrift. Er wordt niet langer gewerkt met een ecologisch uitvoeringsplan, maar met één ecologisch werkprotocol. Dit is opgenomen in voorschrift 13.

Specifieke aanpak voor 'bijzondere' verblijfplaatsen

In voorschrift 26 t/m 31 wordt voor werkzaamheden die invloed hebben op bijzondere nest- en/of verblijfplaatsen, voortaan gesproken over een 'specifieke aanpak' om verwarring te voorkomen met maatwerkbesluiten en maatwerkvoorschriften zoals opgenomen in de Omgevingswet.

Sloop/nieuwbouw

In het verleende besluit met kenmerk OMG-001576/DMS403130 van 28 oktober 2024 is de specifieke aanpak voor de sloop van meer dan 10 woningen niet als zodanig opgenomen. In voorschrift 32 en 33 zijn nu voorwaarden opgenomen ten aanzien van sloop en nieuwbouw waarvoor een specifieke aanpak geldt.

Startmeldingen en jaarlijkse projectenlijst

In het verleende besluit met kenmerk OMG-001576/DMS403130 van 28 oktober 2024 zijn de startmeldingen en een jaarlijkse projectenlijst niet als zodanig opgenomen. Beide onderdelen worden met deze wijziging toegevoegd aan de voorschriften. De startmelding is opgenomen in voorschrift 16 en de jaarlijkse projectenlijst in voorschrift 34.

Bijlagen

Bijlagen 5 t/m 7 worden niet langer opgenomen in het besluit. De verwijzing naar de bewuste hoofdstukken en paragrafen van de SMP-documenten geven voldoende waarborging. Bijlagen 1 t/m 3 worden geactualiseerd met de nest- en verblijfplaatsen van de aanvullende deelgebieden.

Conclusie

Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort en afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gesignaleerde soorten

Wij willen u erop wijzen dat in het bij de aanvraag gevoegde natuurwaardenonderzoek melding wordt gemaakt van de aanwezigheid van de boerenzwaluw, zwarte roodstraat, visdief, kerkuil, ransuil, boomkruiper, rugstreeppad en steenmarter in het plangebied (bijlage 2 bij dit besluit). U heeft er echter voor gekozen om voor deze soorten geen ontheffing aan te vragen. Wij willen u er, wellicht ten overvloede, op wijzen dat wanneer u bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen ten aanzien van deze soort dreigt te overtreden, u de werkzaamheden dient stil te leggen en alsnog ontheffing voor deze soort dient aan te vragen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode bestaat. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Zorgplicht

Naast deze omgevingsvergunning, zijn de algemene zorgplicht uit de Ow en de specifieke zorgplicht uit het Bal van toepassing op de uit te voeren flora- en fauna-activiteit. In dit geval moet u zich houden aan de zorgplichten zoals bedoeld in artikel 1.6 van de OW en artikel 11.27 van het Bal. De zorgplicht geldt voor alle soorten, niet alleen de beschermde plant- en diersoorten. Dat betekent bijvoorbeeld dat u rekening moet houden met deze soorten, door te werken buiten het broed- en voortplantingsseizoen.

D. Procedure

Voor ons besluit hebben we verschillende stappen gevolgd. De belangrijkste stappen in deze procedure zijn:

Ontvangst

De aanvraag is ontvangen op 15 december 2025. Per ommegaande is hiervan een ontvangstbevestiging verzonden. Op 18 december 2025 is er een procedurebrief opgesteld en aan de gemachtigde gestuurd.

Op grond van artikel 2.6, eerste lid, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet gelden ontheffingen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid, van de Wnb, die onherroepelijk zijn, als omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet.

Aanvullende informatie

Op 12 februari 2026 heeft u op ons verzoek aanvullende informatie toegezonden.

Verlengen procedure

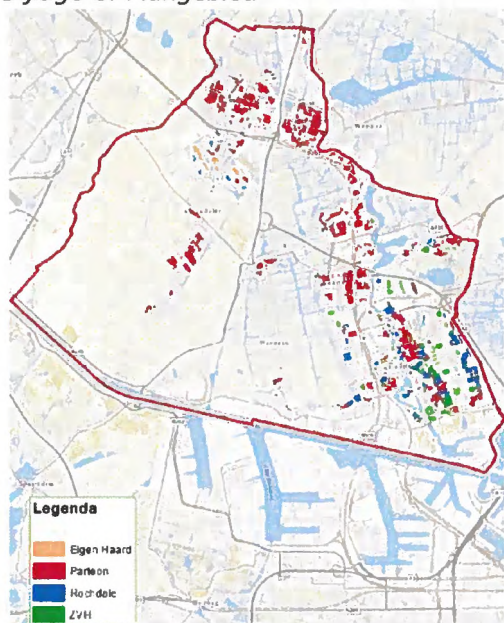
Op 18 december 2025 is de procedure verlengd met zes weken.

E. Overige wet- en regelgeving

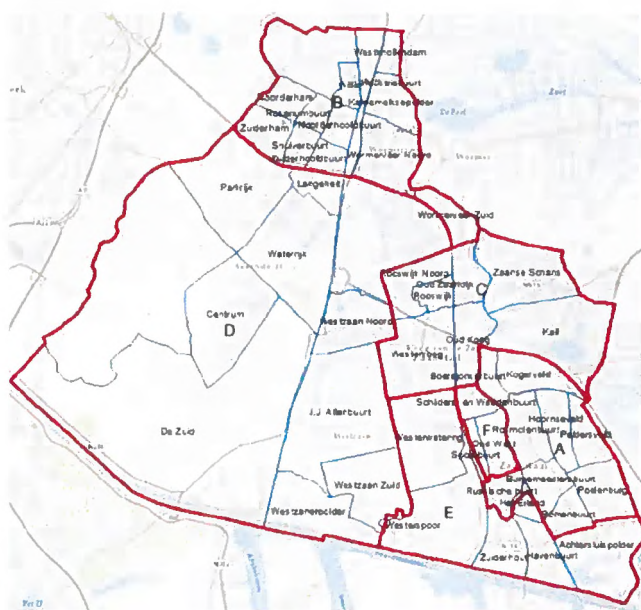
Initiatiefnemers zijn zelf verantwoordelijk voor het volgen van de geldende wet- en regelgeving. Zij kunnen zelf bepalen voor welke activiteiten een vergunning wordt aangevraagd. Onderdelen die niet aangevraagd worden, kunnen niet (integraal) worden beoordeeld en zijn dus ook niet meegenomen bij de beoordeling van deze omgevingsvergunning.

Bijlage 2: bijlagen 1 t/m 3 OMG-001576/DMS403130

Bijlage 1: Plangebied

NB: De ontheffing ziet uitsluitend toe op de woningvoorraad van woningcorporaties Stichting Parteon, Rochdale en ZVH.

- A. Zaandam, dicht bebouwde delen en Poelenburg
- B. Wormerveer, Krommenie
- C. Koog aan de Zaan, Zaandam Noord
- D. Assendelft, Westzaan, Zuideinde
- E. Zaandam West en -Zuid
- F. Oud West, Schilders- en Waddenbuurt

Huismus

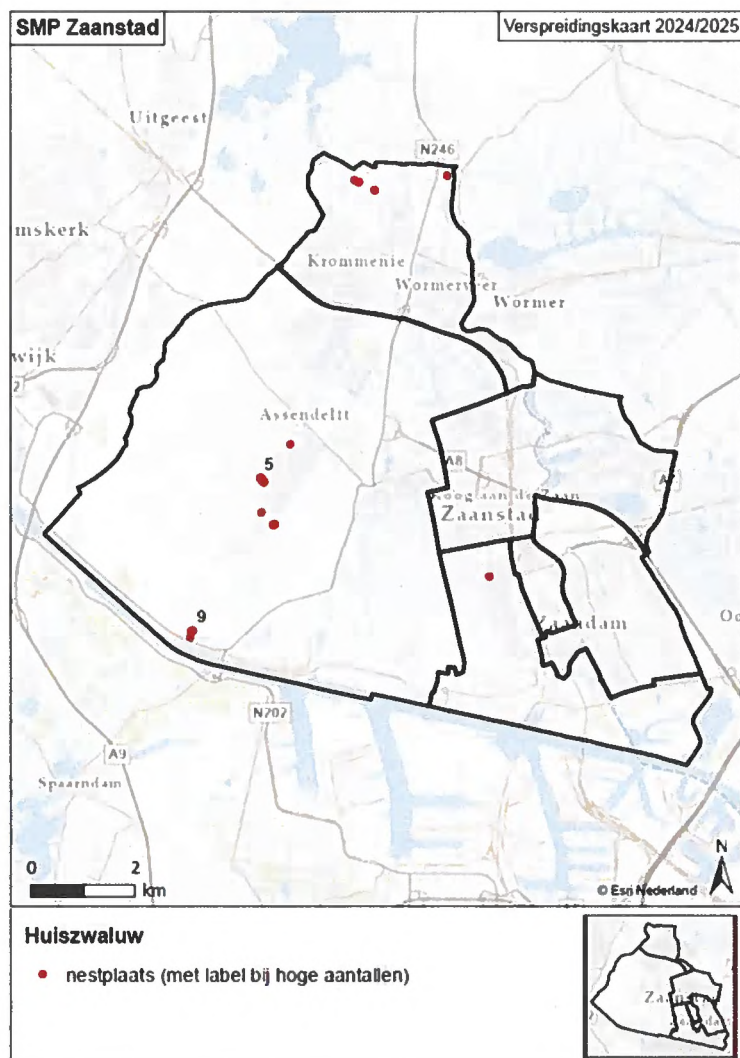
Gierzwałuw

Spreeuw

Wijk	Aantal Spreeuwen
Wijk 11 Zaanam Zuid	13
Wijk 12 Poelenburg	0
Wijk 13 Pelders- en Hoomseveld	5
Wijk 14 Rosmolenwijk	22
Wijk 15 Kogerveldwijk	0
Wijk 16 Zaanam Noord	20
Wijk 21 Oude Haven	10
Wijk 22 Zaanam West	1
Wijk 23 Nieuw West	88
Wijk 31 Oud Koog a/d Zaan	0
Wijk 32 Westerkoo	5
Wijk 41 Oud Zandijk	0
Wijk 42 Rooswijk	5
Wijk 51 Wormerveer	8
Wijk 61 Krommenie Oost	7
Wijk 62 Krommenie West	102
Wijk 71 Assendelft-Zuid	191
Wijk 72 Assendelft-Noord	133
Wijk 81 Westzaan	67
Totaal	677

Huiszwaluw

Gewone dwergvleermuis – zomerverblijfplaatsen

	Krommenie		Wormerveer		Zaandam-Zaandijk		Totaal	
	Aantal ZV	Individueen	Aantal ZV	Individueen	Aantal ZV	Individueen	Totaal ZV	Totaal individuen
R1	49	61	69	94	144	236	262	391
R2	46	55	35	46	117	179	198	280
Tot	95	116	104	140	261	415	460	671
	Assendelft		Westzaan		Koog ad Zaan		Totaal	
	Aantal ZV	Individueen	Aantal ZV	Individueen	Aantal ZV	Individueen	Totaal ZV	Totaal individuen
R1	43	59	21	30	26	39	90	128
R2	38	55	14	26	24	35	76	116
Tot	81	114	35	56	50	74	166	244
							Tot R1	352
							Tot R2	274
							Tot	626
								915

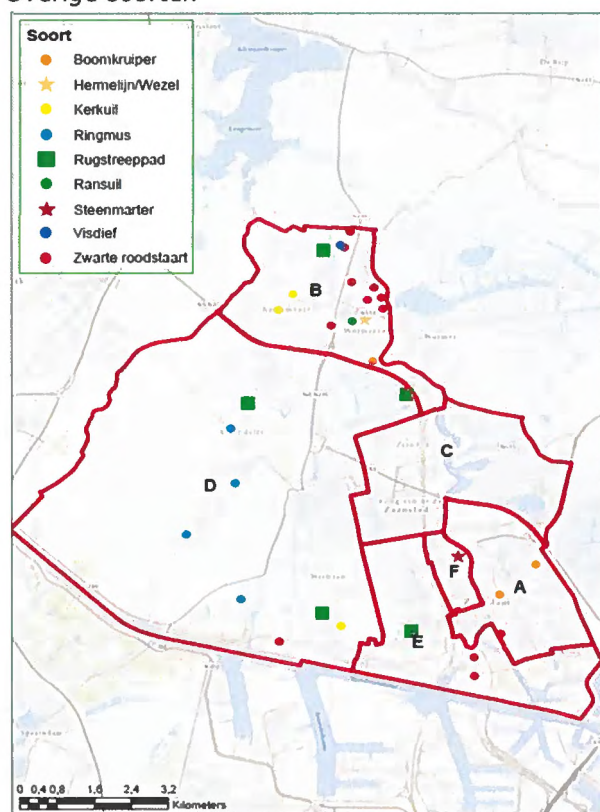
Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger – paar-, balts- en winterverblijfplaatsen

Soort	Gebruik	R1-R3 (MN1)		R4 (MN2)		Totaal	
		plekken	dieren	plekken	dieren	plekken	dieren
Gewone dwergvleermuis	Baltsterritorium	486	551	601	638	1087	1189
	Paarverblijf	136	208	122	176	258	384
	Totaal GD balts en pv	622	759	723	814	1345	1573
	Winterverblijf	20	138*	13	88*	33	226*
Ruige dwergvleermuis		R1-R3 (MN1)		R4 (MN2)		Totaal	
		plekken	dieren	plekken	dieren	plekken	dieren
	Baltsterritorium	16	19	31	34	47	53
	Paarverblijf	104	122	281	315	385	437
Laatvlieger	Totaal RD					432	490
		R3 (MN1)		R4 (MN2)		Totaal	
		plekken	dieren	plekken	dieren	plekken	dieren
	Baltsterritorium			1	2	1	2
Totaal alle vleermuisverblijven en -territoria	Paarverblijf	1	2			1	2
	Totaal Laatvlieger					2	4
	Totaal alle vleermuisverblijven en -territoria					1813	2293

Laatvlieger – kraam en zomerverblijfplaatsen

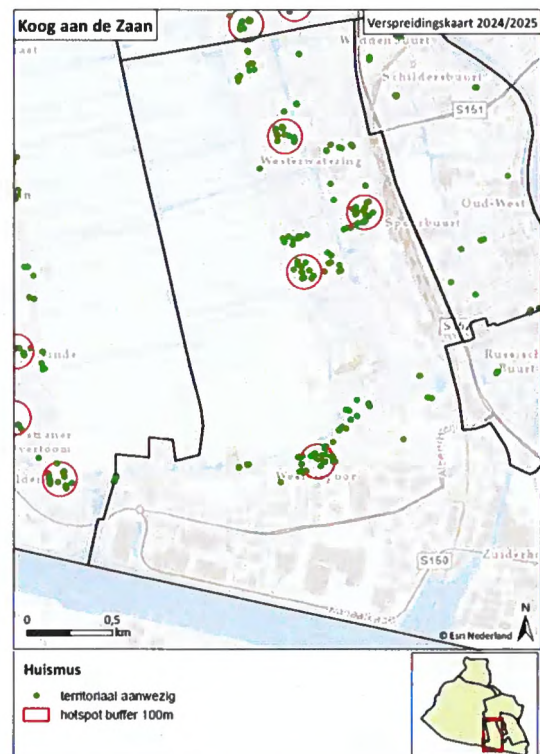
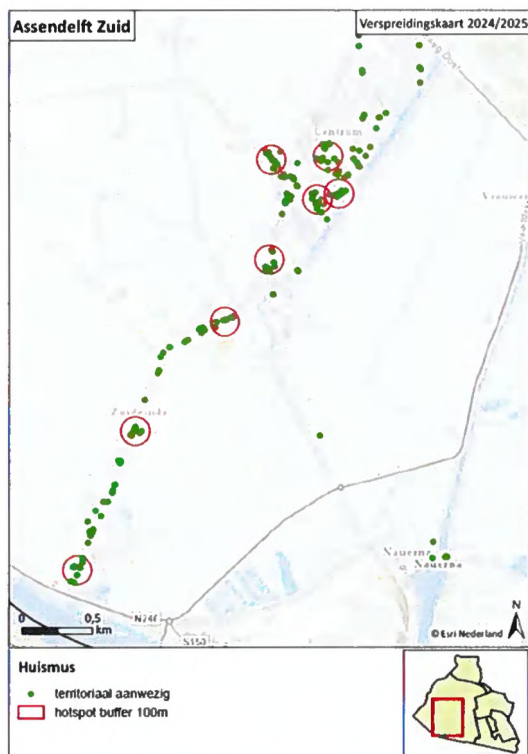
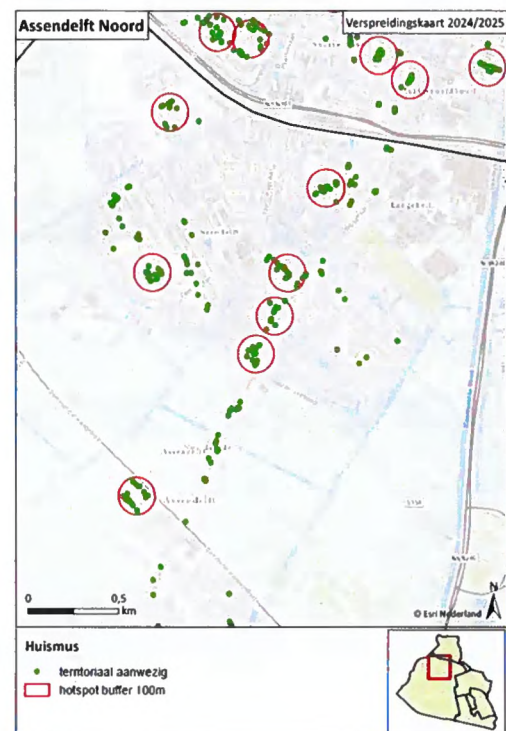
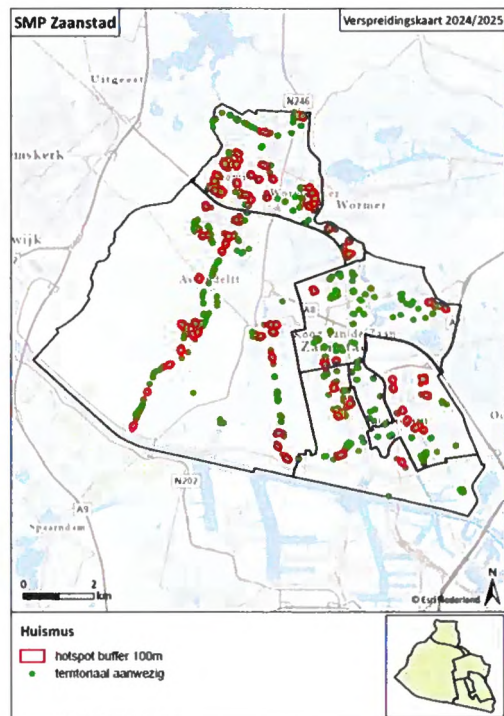
Krommense KV	Ronde	Aantal	Wormerveer KV	Ronde	Aantal	Zaandam-Zaandijk KV	Ronde	Aantal
lvK01	1	16	lvW05	1	32			
Totaal Ronde 1		16	Totaal Ronde 1		32			
lvK02	2	12	lvW06	2	25			
lvK03	2	6						
lvK04	2	21	Totaal Ronde 2		25			
	1							
Totaal Ronde 2		39						
Krommenie ZV	Ronde	Aantal	Wormerveer ZV	Ronde	Aantal	Zaandam-Zaandijk ZV	Ronde	Aantal
1 zomerverblijf	1	1	3 zomerverblijf	1	7	7 zomerverblijf	2	12
Totaal Ronde 1		1	Totaal Ronde 1		7	Totaal Ronde 2		12
1 zomerverblijf	2	1		2	1			
Totaal Ronde 2		1	Totaal Ronde 2		1			
Assendelft KV	Ronde	Aantal	Westzaan KV	Ronde	Aantal	Koog ad Zaan KV	Ronde	Aantal
lvA07	1	17	lvWZ09	1	22			
Totaal Ronde 1		17	Totaal Ronde 1		22			
lvA08	2	19	lvWZ10	2	8			
			lvWZ11	2	20			
Totaal Ronde 2		19	lvWZ12					
			Totaal Ronde 2		48			
Assendelft ZV	Ronde	Aantal	Westzaan ZV	Ronde	Aantal	Koog ad Zaan ZV	Ronde	Aantal
2 zomerverblijf	1	6	2 zomerverblijf	1	2	2 zomerverblijf	2	3
Totaal Ronde 1		6	Totaal Ronde 1		2	Totaal Ronde 2		3
10 zomerverblijf	2	24	3 zomerverblijf	2	7			
Totaal Ronde 2		24	Totaal Ronde 2		7			

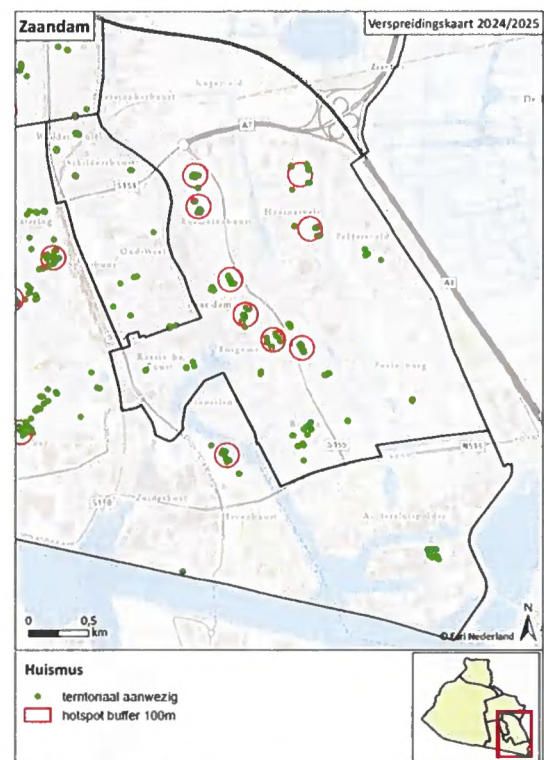
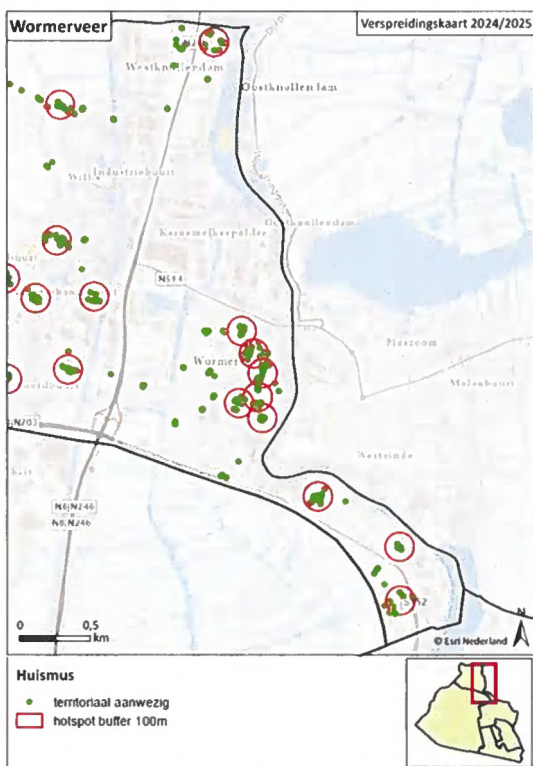
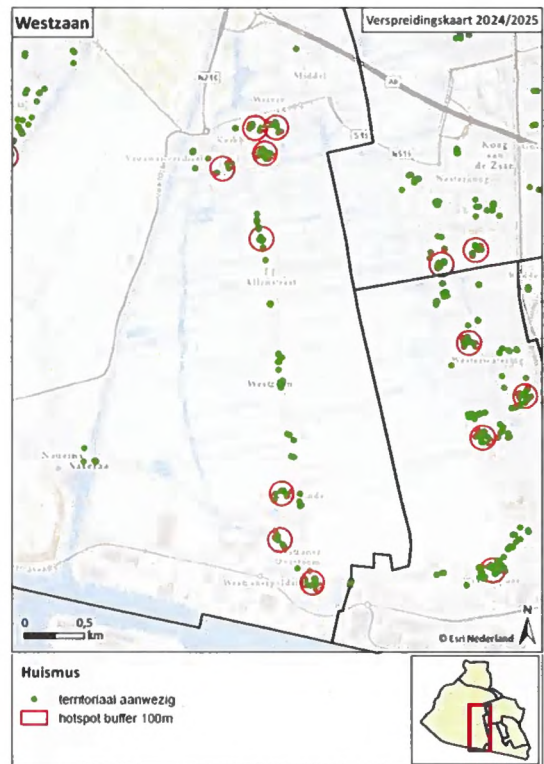
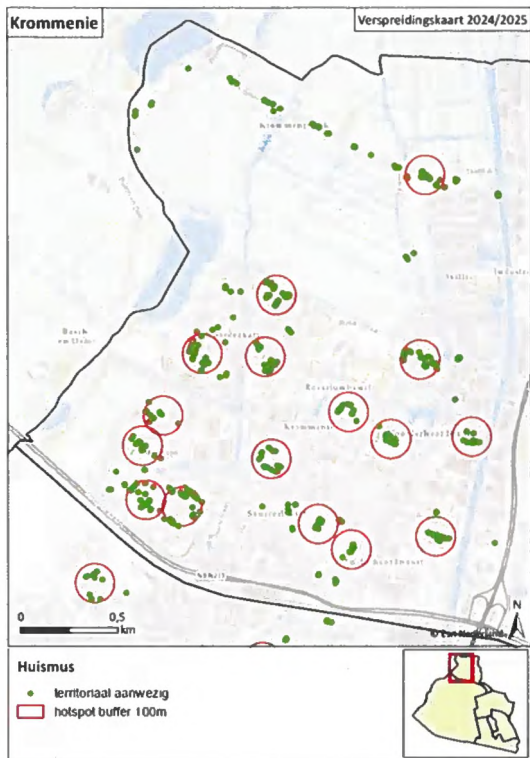
Overige soorten

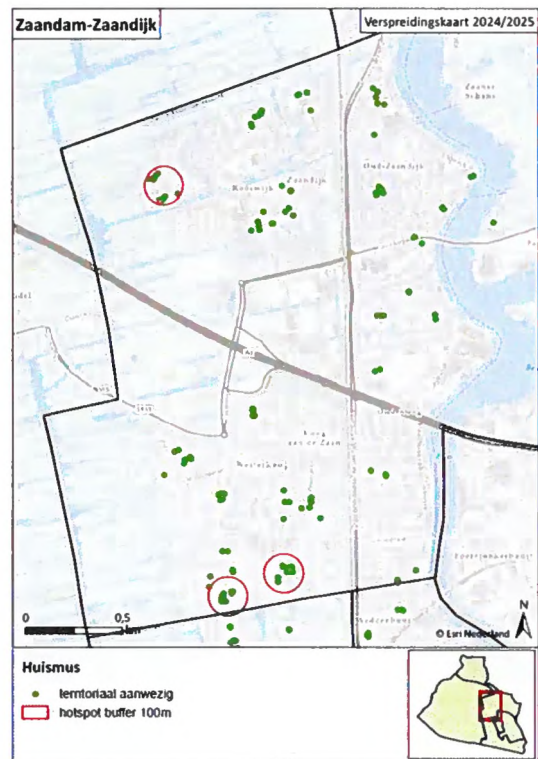
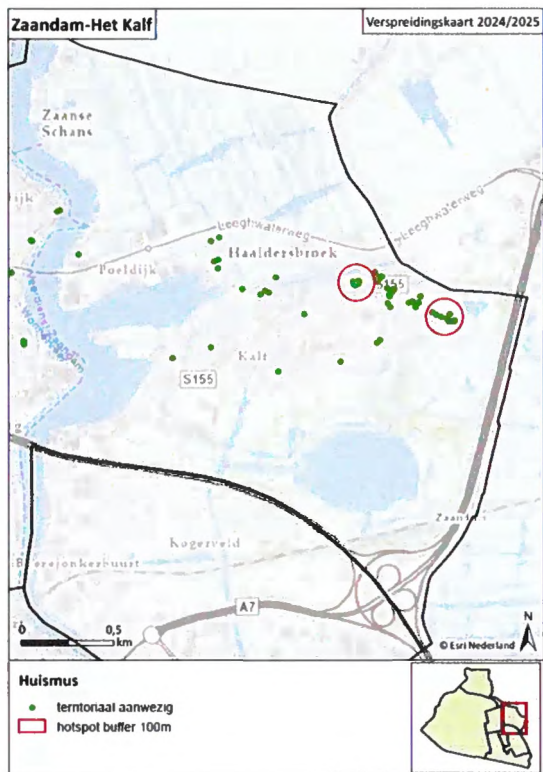

Bijlage 3: Locatie en aantal kritische nest- en verblijfplaatsen (per deelgebied)

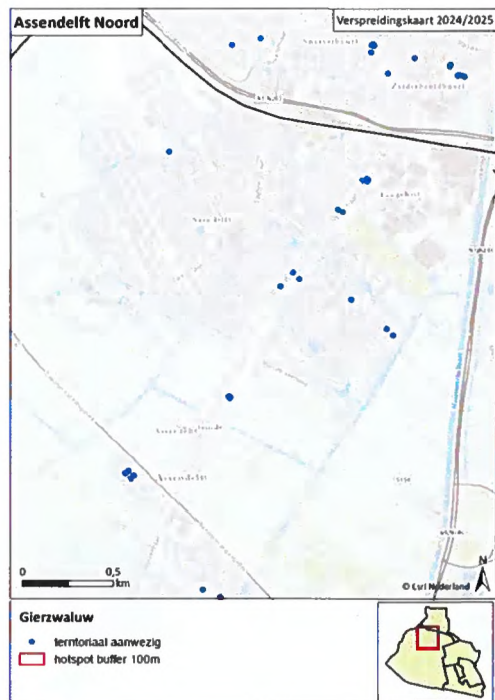
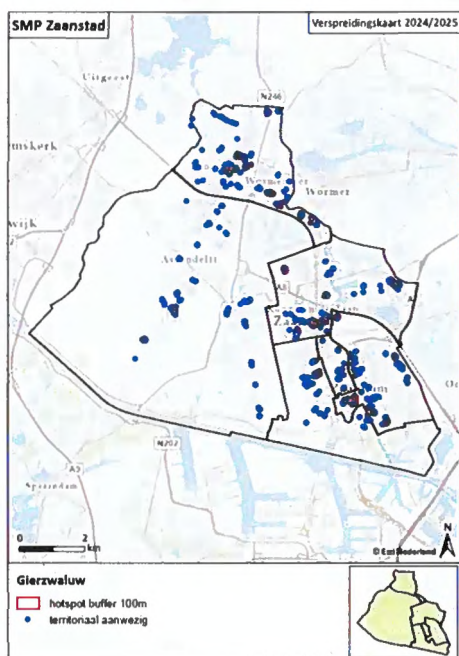
Huismus - Kolonies/hotspots

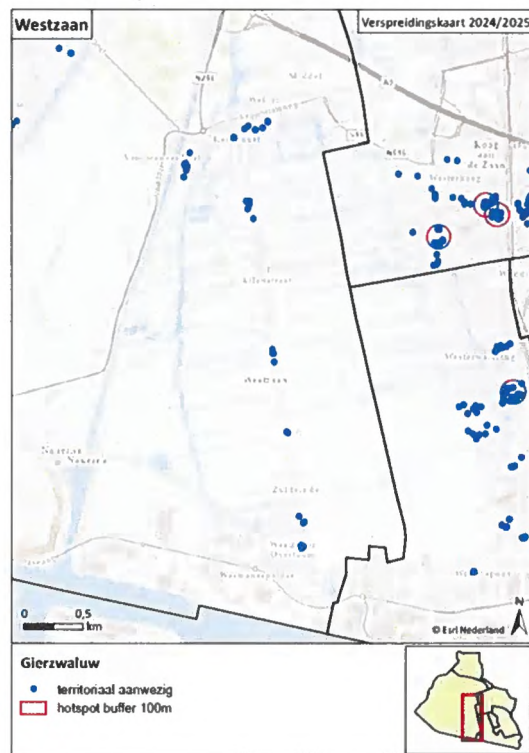
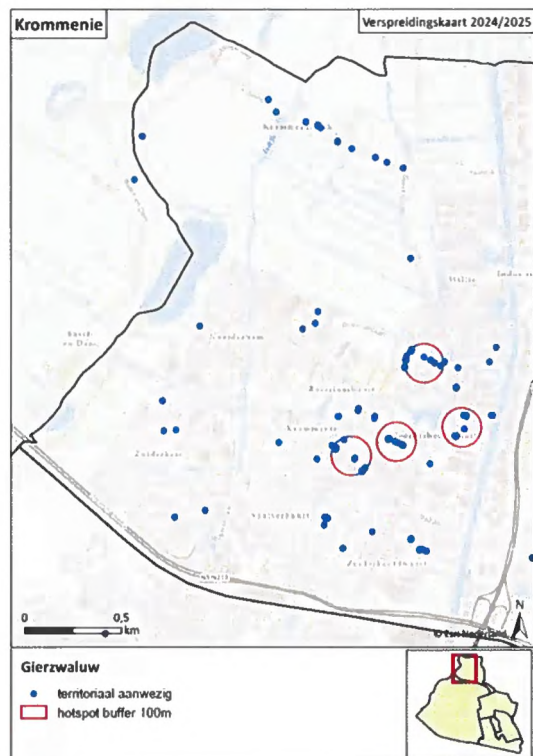
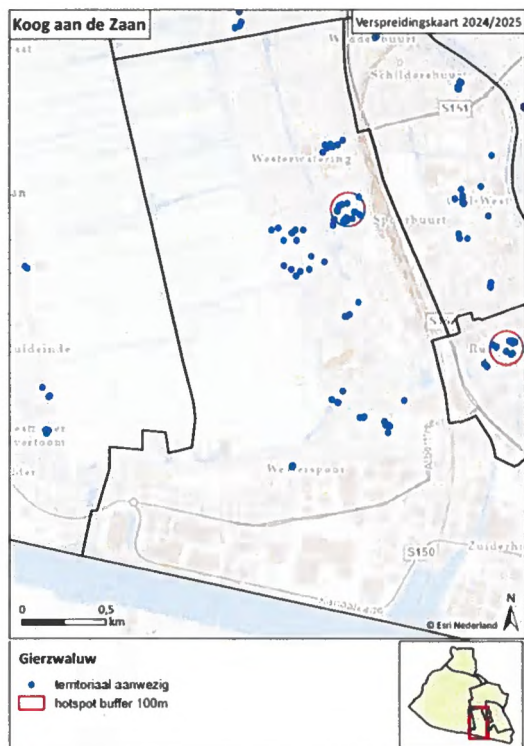
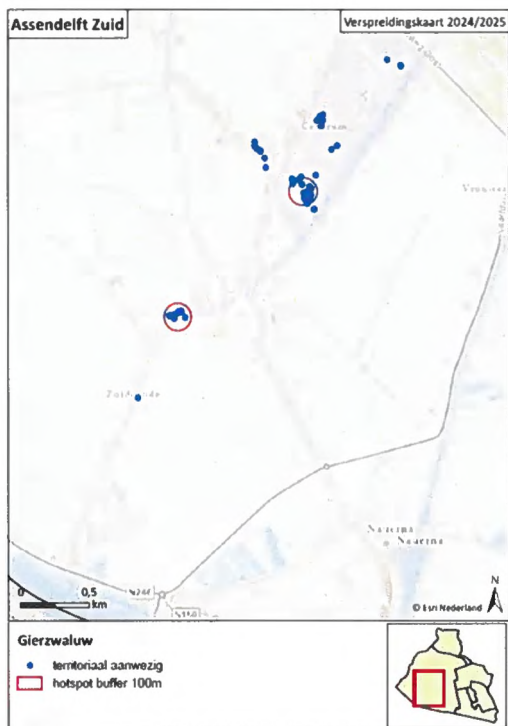

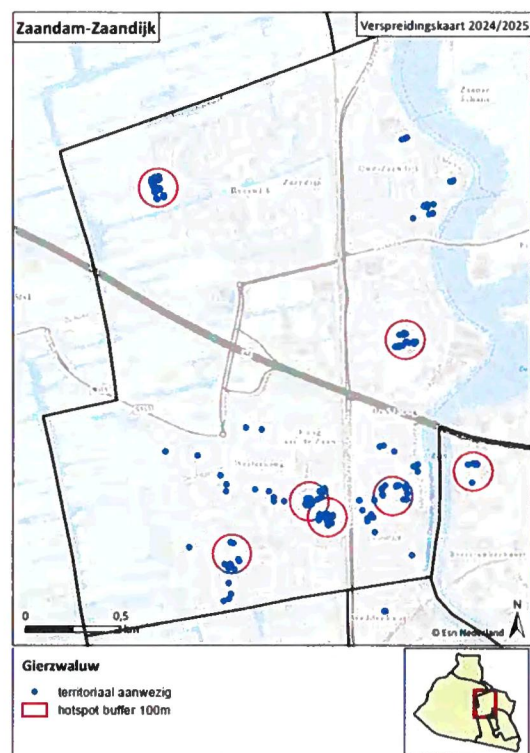
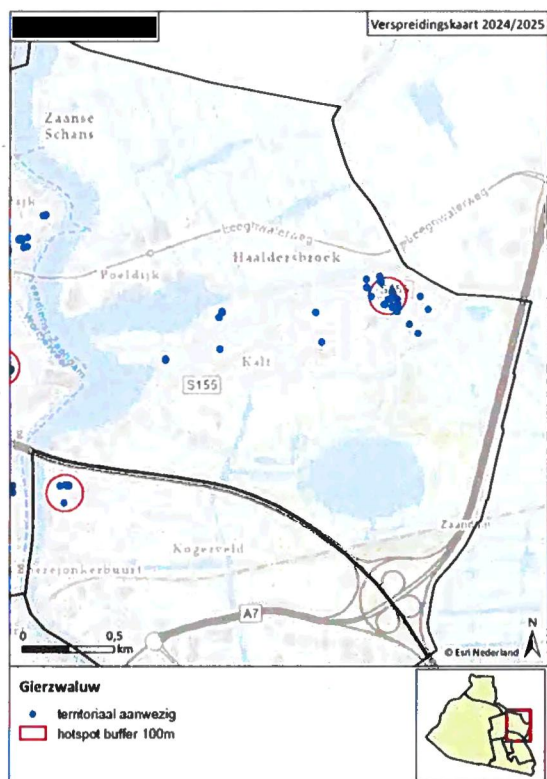
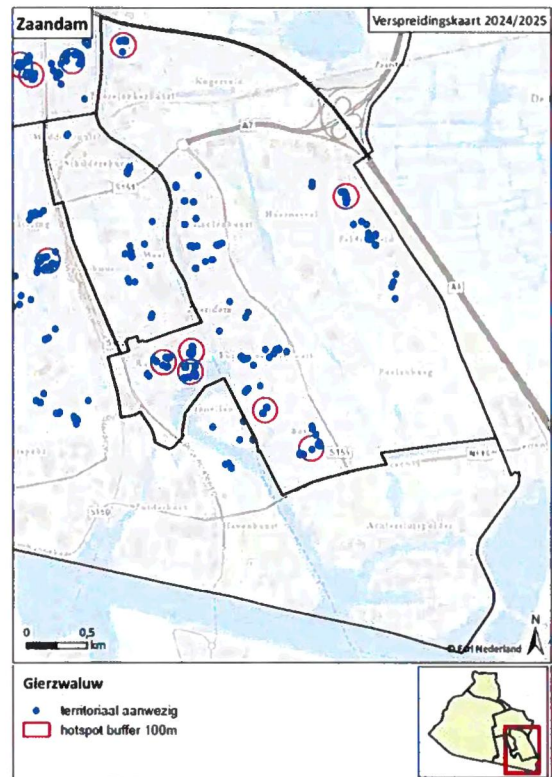
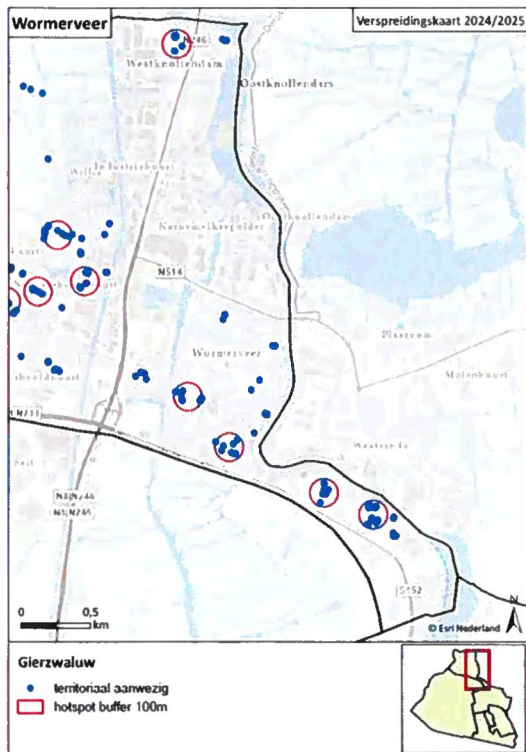

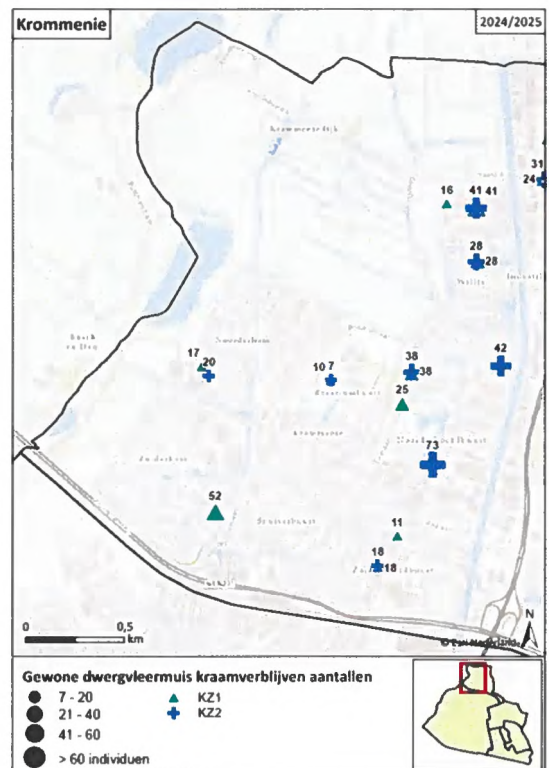
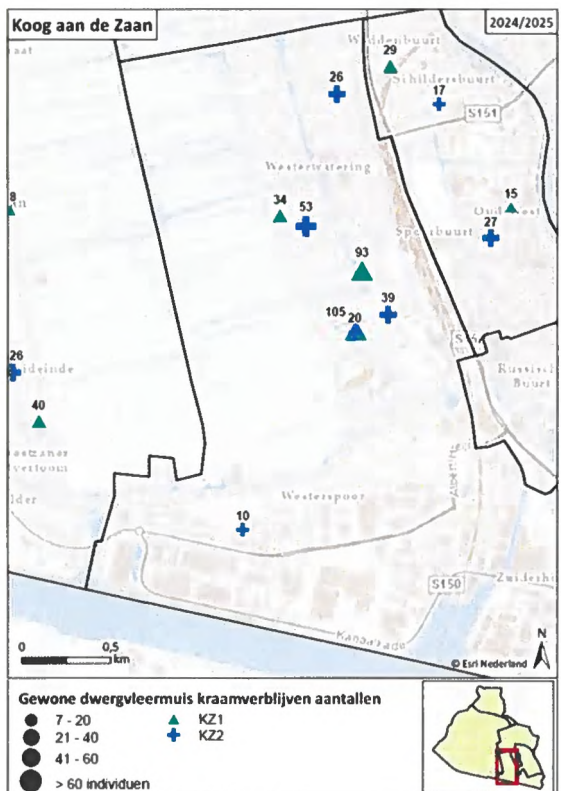
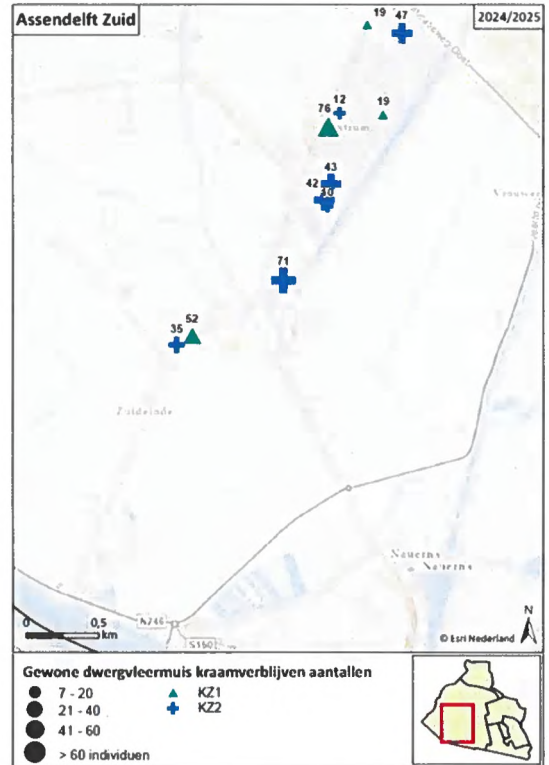
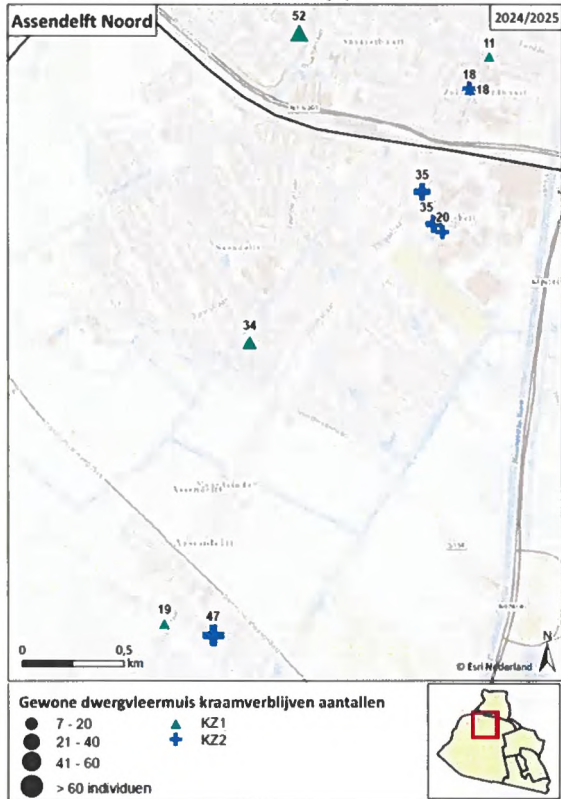
Gierzwaluw - Kolonies/hotspots

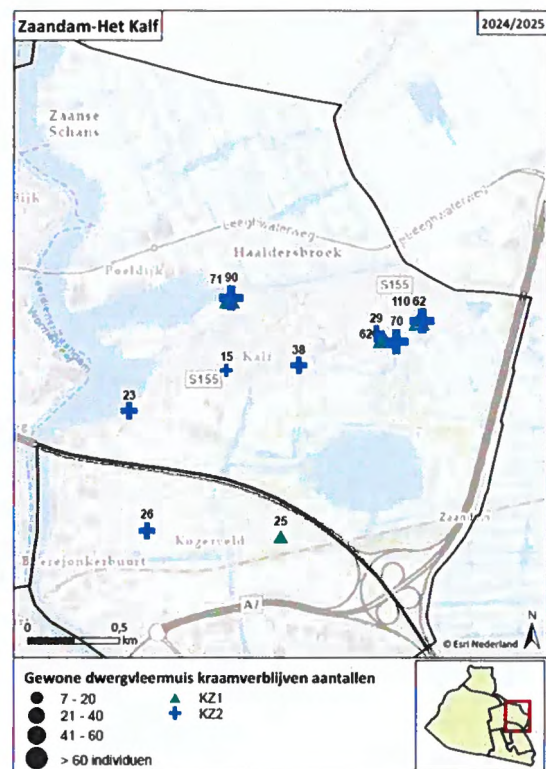
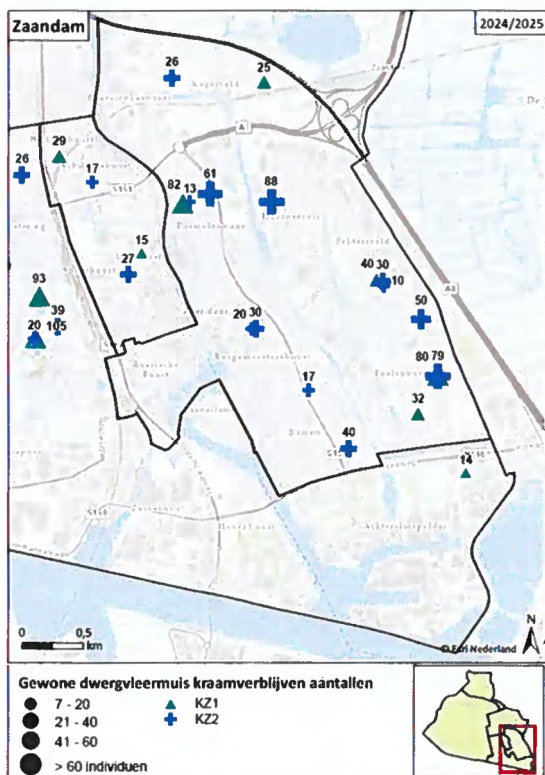
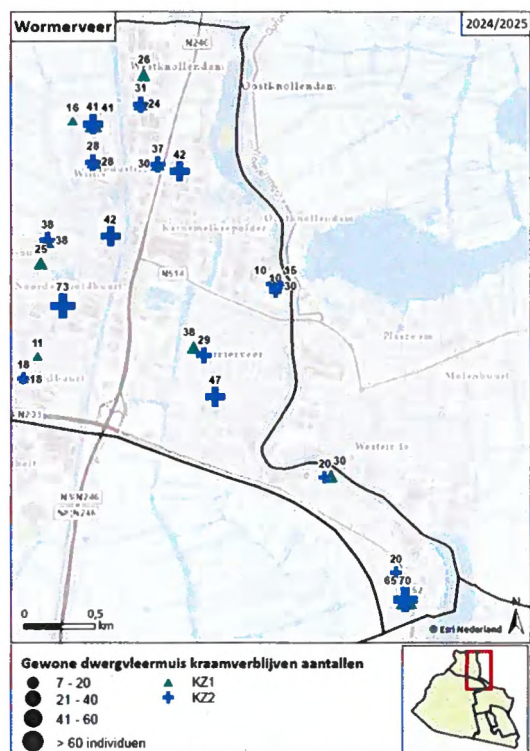
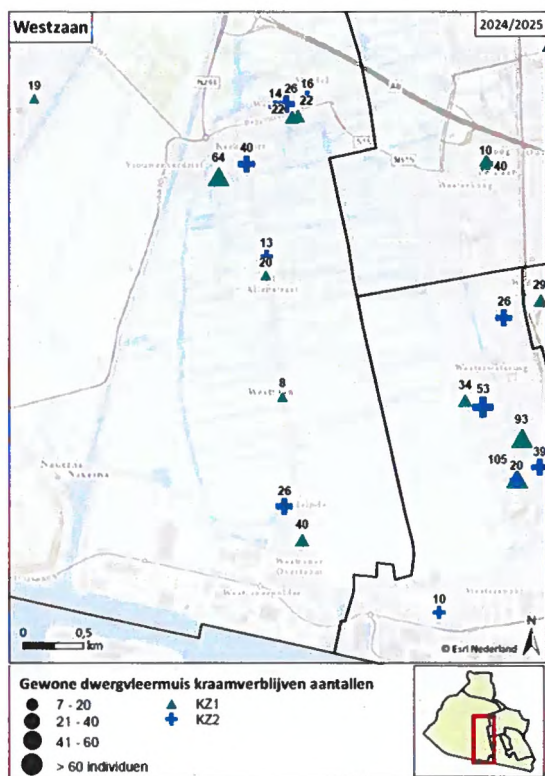

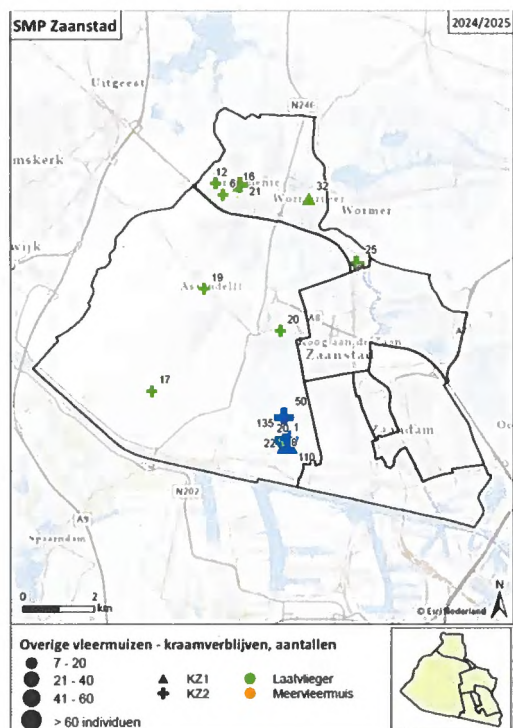
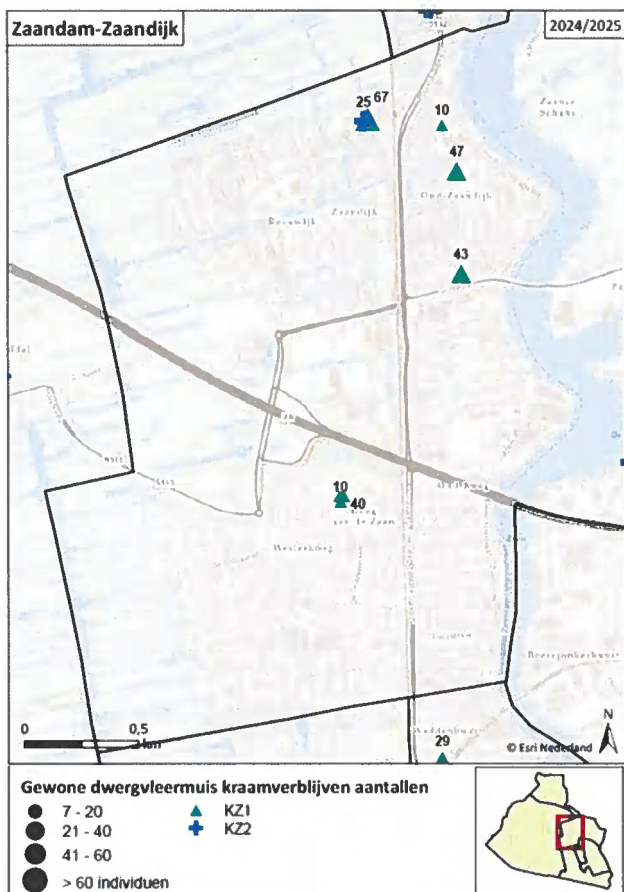

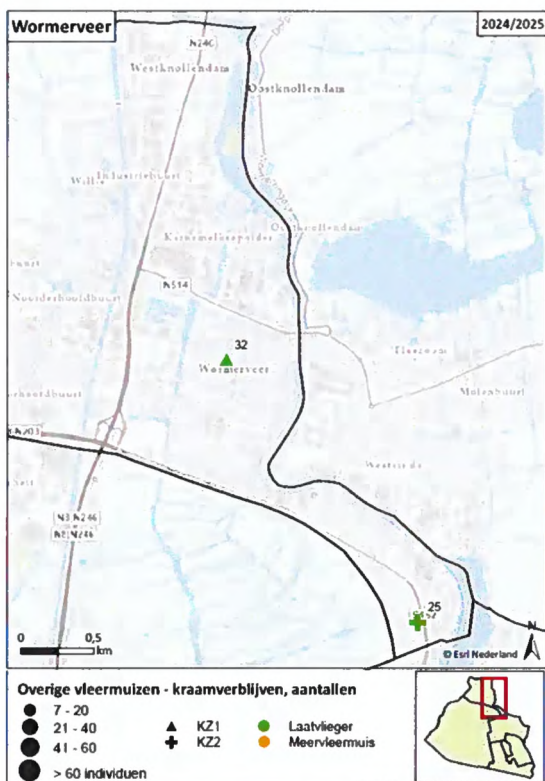
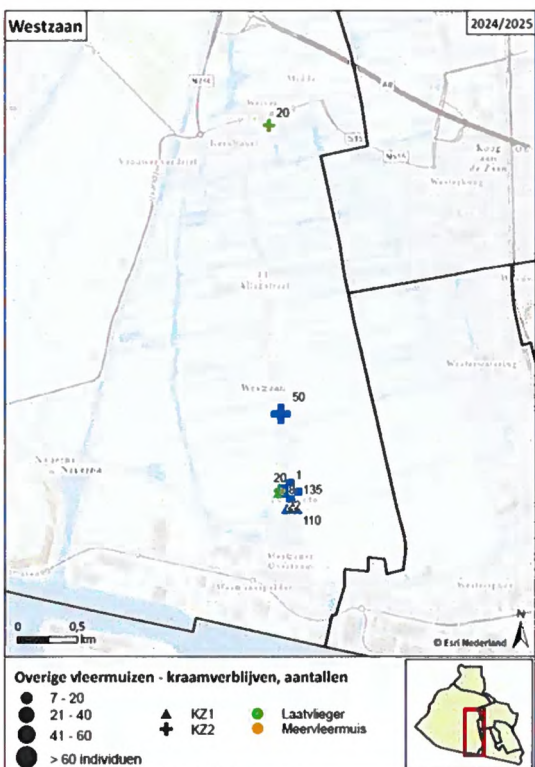
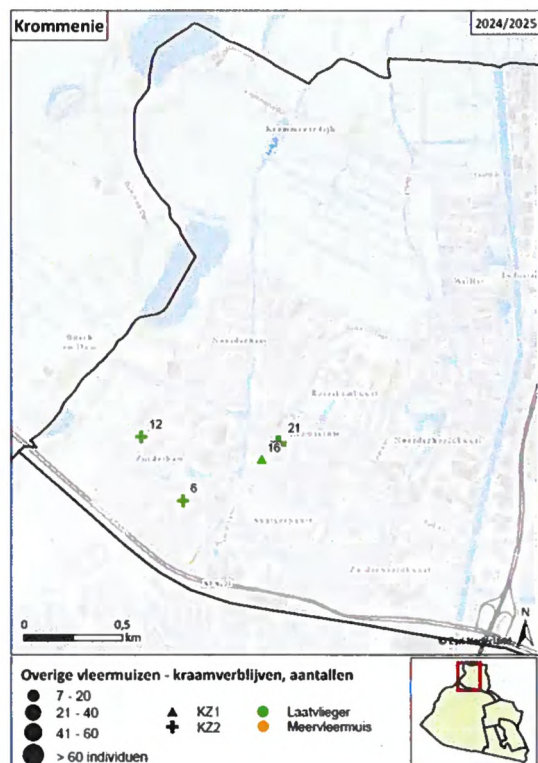

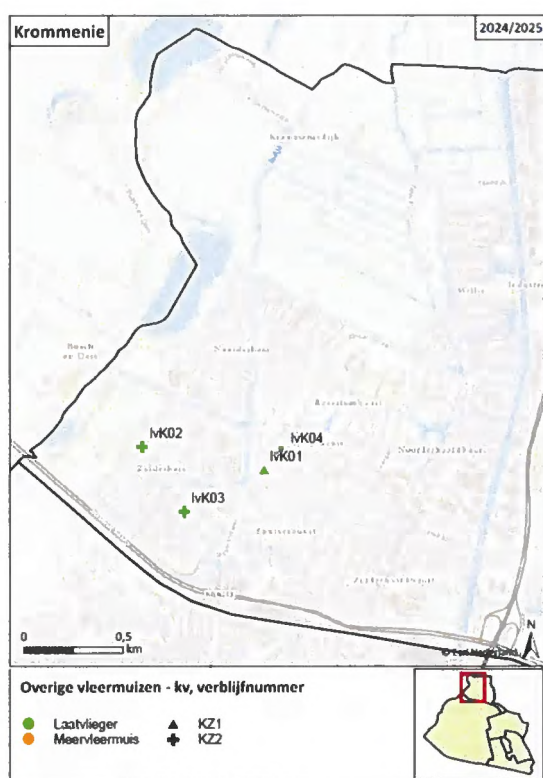
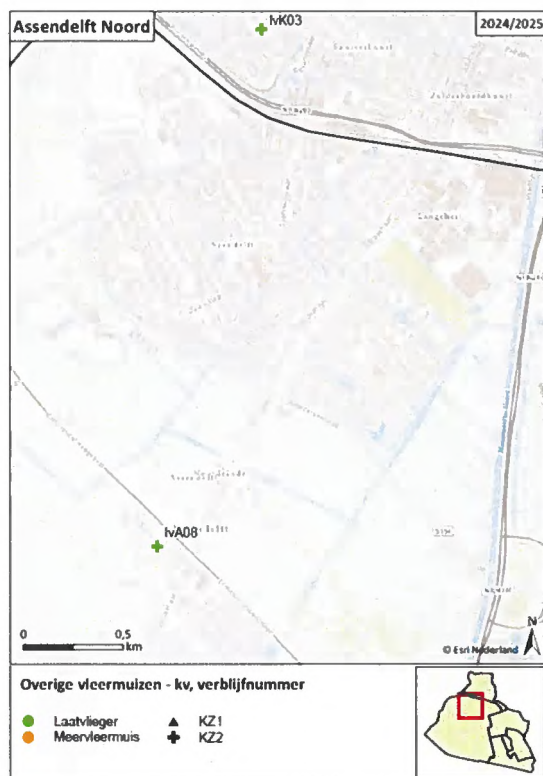
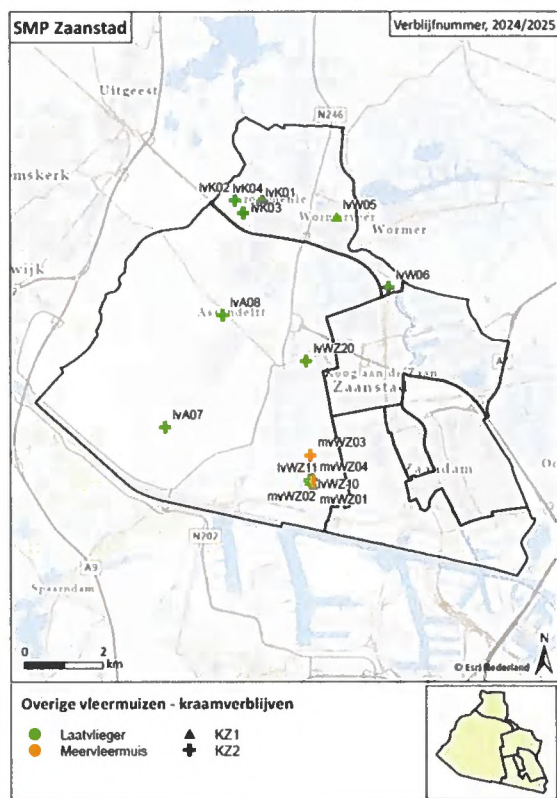
Vleermuizen – kraamverblijfplaatsen

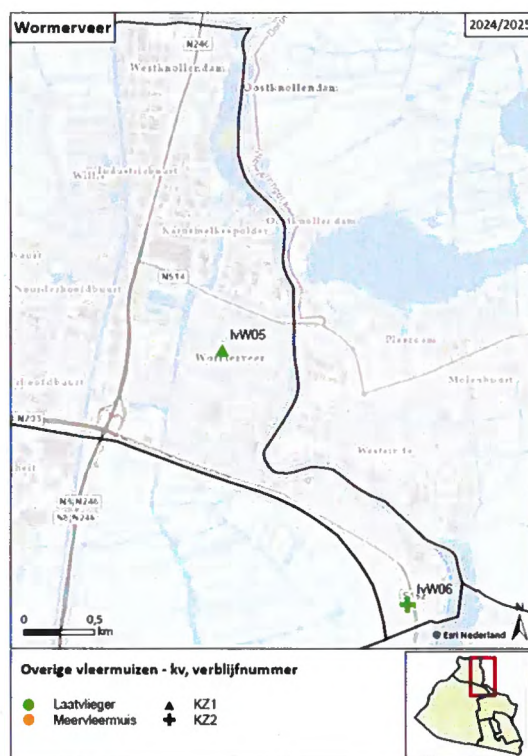
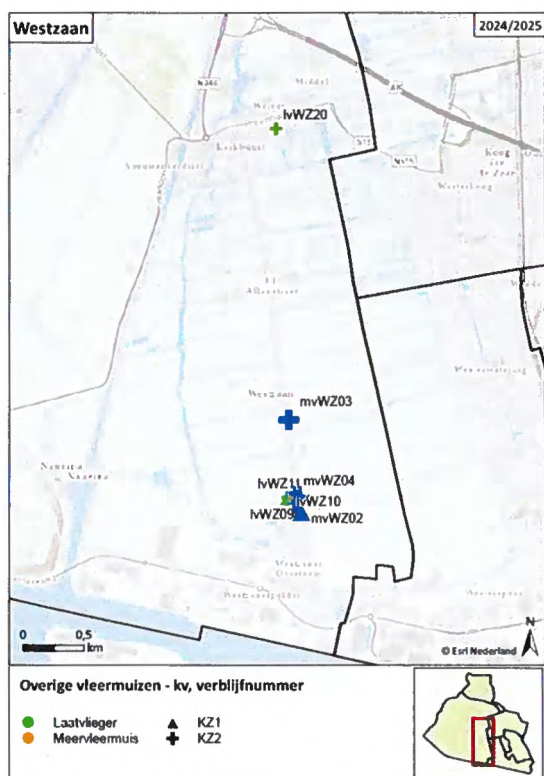

Vleermuizen – massawinterverblijfplaatsen

